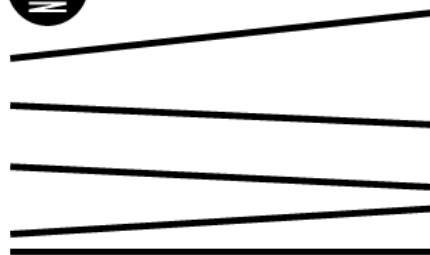

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Sköldebrand, And. Fr.; [And. Fr. Sköldebrand] ;
oversat af Svensk ved Thomas Thaarup.

Titel | Title:

Hermann von Unna : Drama i fem Akter med
Chore og Balletter

Alternativ titel | Alternative title:

Herman von Unna.

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Kjøbenhavn : A. & S. Soldins Forlag, 1802

Fysiske størrelse | Physical extent:

120 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

Herman

von Unna

~~192-235~~

55-288

Det Kgl. Bibliotek

130025447000

Skjöldebrunn w Swt

Herman von Unna.

Drama i fem Akter

med

Chore og Balletter.

Oversat af Ovensk

ved

Thomas Thaarup.

Kjøbenhavn, 1802.

Trykt paa A. & C. Goldins Forlag,
hos P. H. Høeckes Enke,

Personerne.

Wenceslaus, Romersk Keiser, Konge i Böhmen.
Sophie, hans Gemahlinde.

Herman von Unna.

Kunsmann von Hertingshausen.

Prindsessen af Ratibor, øverste Hovme-
sterinde.

Ida.

Münster, hendes Fosterfader.

Grevin af Unna, Hermanns Farbroder, Chef
for den hemmelige Ret.

Fyrsten af Würtemberg, Medlem af samme.

Den hemmelige Rets Bogtere, Betjen-
tere og andre Medlemmer.

Ida's Anklagere for Retten.

Kunsmanns ledsagere ved hans Indtrædelse i
den hemmelige Ret.

Hofmænd og Fruentimre.

Præster og Munk.

Officierer.

En Page.

Soldater.

Folket.

Første Akt.

(Skuepladsen er en stor Sahl i gothisk Smag, tjenende til Audtence: Gemak for Keiserinden. Paa den høire Side er der 2de Sæder paa en ophøiet Plan med 3 Trappetrin under en prægtig Himmel. Paa venstre Side er Indgang til Keiserindens indre Værelser. I Baggrunden er en stor Dør, som er Udgangen.)

Første Scene

Sophie. Ratibor.

Sophie. Du, det eeneste medlidende Væsen, jeg har fundet blant den hele Skare, der omgiver mig, sig, kan jeg lide paa dit Hjerte? — og hvorfor skulde Du bedrage mig? jeg har jo aldrig gjort dig noget ondt? — Men bestandig berømmes Du mig, og ophøier mine Egenskaber, hvorfor vil Du smigre mig? Ak, er Du mig ikke af Hjertet hengiven; viis mig Kulde, viis mig Haardhed, og jeg skal være din Oprigtighed.

Ratibor. Jeg havde aldrig troet, at den ædle Sophie skulde nedlade sig til Mistanke. Hvis en uovervindelig Tilbøielighed har forledet mig til at tale i Venstabs Sprog og forglemme Keiserinden, erkjender jeg nu min Forfeelse. At opfylde det Embedes Pligter, som binde mig til Keiserindens Person; nøiagtig at udføre hendes Befalinger, skal herefter være mit eneste Viemed.

Sophie. Ratibor! yttres Mistanken sig paa denne Maade? Mistjender Du den Ulykkelige Sprog, der ønsker sig en Ven for at udgyde sit Hjerte i dens Faan! — og hvem er her min Ven? Nei, Ratibor! overgiv mig ei. At jeg sparsomt skjenker min Fortrolighed, forringer jo ikke dens Værd.

Ratibor. Fyrstinde! De Stores Fortrolighed er ofte en farlig Gave. Jeg indseer, at en vigtig Hemmelighed maae hvile i eders Hjerte. Lad mig i en lykkelig Uvidenhed derom. Forsmaaer Keiserinden ikke en Undersaats Hengivenhed? tilhører denne hende ubetinget.

Sophie. Ratibor! frygt ikke, min Fortrolighed har ingen Brøde at opdage dig. Men jeg seer at jeg ved dette Hof overlades til mig selv, og mit Hjerte skal finde sig ene, som i en Ørken.

Ratibor. Jeg kan ikke længer imodstaae Hjertets Røst, min Beslutning forsvinder ved eders Alsyn. Fyrstinde! fra dette
Dier

Dieblif er jeg bundet til eders Skjæbne. Udgjød eders Kummer i min Barm; den skal forvares der, som Venstabs Helligdom. Gid jeg formaade at lindre den.

Sophie. Ratibor! Jeg er ullykkelig! det er alt, hvad jeg har at fortroe Dig. Uden at raadspørge mit Hjerte, tvang man mig at knytte et Baand, som Venstabs ellers burde binde. Jeg søgte Trøst i en flygtig Drøm om Kronens Glands, om den Pragt og Fornøjelse, som omgiver Tronen. Jeg kjender nu denne Krone, og hvem seer mindre dens Glands, hvem føler bedre dens Byrde, end en ullykkelig, som nødes til at bære den. Jeg haabede hos min Gemahl at finde et Hjerte; Omhed fordrede Gjengjæld. Jeg fandt blot Høiheden. Den Haand, som rakte mig ved Alteret, var den samme, som havde underskrevet hundrede Dødsdomme. Det Hjerte, som skulde svare til mit, havde længe siden tabt al Følelse — var død for Omhed og Medynk. Hvi blev det ei min Lod i en Hytte ubekjendt og lykkelig at udbrede Glæde i den Kreds, der omgav mig.

Ratibor. Fyrstinde! eders Lod er tung, og dog fortjende ingen Dødelig mere at være lykkelig ind J. — Kunde Venstabs lindre eders Kummer, hvor snart skulde den da være lindret. Men jeg frygter, at den har andre Marsager, end den J hidtil har villet fortroe mig; jeg seer en voldsom Kummer dybt skjult i et uskyldigt Hjer-
te.

te. Prindsesse! en Ulykkelig gjenkjender snart en Tilstand, liig sin egen. Min kan ei mere forandres. (Hun sukker) O! kunde jeg redde eder af Faren. Ja, jeg vil vove alt for at staae Eder bje i den farlige Strid imellem Fornustten og Hjertet, og da først kan jeg vise Prøver paa et oprigtigt Vennskab.

Sophie (som besinder sig). Ak, Ratibor! . . . Men — din Frygt er unødvendig. Mit Hjerter var dannet til Omhed — Kold, evig kold, skal dets Tilstand være; den skal ligne Gravens, og Døden skal kun gjøre en ringe Forandring. Veninde! det er i Dag min Fødselsdag, ogsaa den er bleven en af de kjedsommelige Pragt-Dage. Lad de Prydelser hidbringe, som eene troste svage Sjæle for Savnet af den indvortes Koe. (Ratibor gaaer.)

Anden Scene.

Sophie (allene).

Var det en god Engel, som fængslede min Tunge, i det jeg vilde betro mig til Ratibor? bedrager min Tilbøielighed mig? men hun søgde jo ikke min Fortrolighed, hun undveeg den snarere — formodentlig for at faae den mere mindstrænket — Maaskee jeg har Uret. — Men hendes hele Opførsel synes forstilt. — En hemmelig Ahnelse har advaret mig — Eene skal jeg stride, eene skal jeg seire, og ingen Dødelig skal kjende min Svaghed eller min Styrke i at overvinde

sinde den. (hun sukker) Herman von Unna!
 . . . Hvem nævnte jeg, Gud! . . . Det er min
 første Brøde, det skal vorde den sidste — Een-
 som med min Kummer, sønløs i Midnattens
 Taushed skal jeg stride — jeg skal seire; Skjæb-
 ne! uløffelig kan Du gøre mig — skyldig aldrig.

Tredie Scene.

Natibor. Hoffruentimmer (som bære Kronen
 og Raaben). Sophie.

Natibor. Naadigste Keiserinde! Denne
 Krone, denne Raabe bestemte til paa Thronen
 at forhøie Skjønheds Glands.

Sophie (sagte). Dette er ei Venskabs
 Sprog! (høit) Jeg underkaster mig Skjæbnen,
 som dømte mig til at bære disse Byrder. Maat-
 te Gode til at gjøre Vel, stundom lette deres
 Lyngde og give dem Værd. (Natibor og de øv-
 rigte hjælpe Keiserinden Kronen og Raaben paa.)

Fjerde Scene.

En Hoffcøken (kommer ind). De Forrige.

Fruentimmeret. Herman von Unna er
 hidsendt af Keiseren, og begjærer at indlades.

Sophie (med liden Forvirring). Lad ham
 komme ind!

Femte

Femte Scene.

Herman. De Forrige.

Herman. Keiseren har befaleet mig at spørge, om Eders Majestæt er bered til at modtage hans Besøg, og de Lykønskninger, hans Undersaatter kappes om at frembære ved denne Dags Høitidelighed?

Sophie. Jeg er redebon til at lyde Keiserens Befaling. Er denne hele Dag opoffret til Forlystelser, hvor lang vil den da blive for mig. Herman von Unna nyder frem for andre Keiserens Fortrolighed — Troer man at more mig ved disse Høitider, af! søg da at forførte dem.

Herman von Unna. Fyrstinde! man troer, at disse Høitideligheder, disse Forlystelser, som omgive Tronen, forhøje dens Glæde. Almuen, som neppe skulde vise den usminkede stille Dyd sin offentlige Agtelse, seer Fyrster omgivet af en, vist nok i den Wiises Dine forsænelig Pragt, og hædrer med lige Vrefrygt den Dydige, som opofrer sig for dens Vel, og den Grumme, som undertrykker den.

(Smedens han taler, gaaer Natibor ud med de øvrige Fruentimmer, men sees nu og da ved Døren lyttende.)

Sophie. Er det den Trøst, jeg ventede af Herman von Unna?

Herman. Fyrstinde! vent Trøst af Eders Dyder, af det Taalmod, hoormed en ædel Sjel

Sjæl opofrer sig til sine Pligter, af Vanen, som skal gjøre Eders Skjæbne taalelig. Naar stundom Eders blide Stemme, Eders Bønners Styrke kunde formilde en overilet Dom, redde en Ulykkelig, hindre en Uretfærdighed, vent da af Eders Hjerter Belønningen for hvad I har lidet.

Sophie. Og I er blandt de første i Keiserens Gunst?

Herman. Langt fra, — jeg er blot en tro Undersaat, og maaskee Keiseren har seet Prøver derpaa. Han veed, at naar jeg ikke længere med en rolig Samvittighed kan opfylde mine Pligter, forlader jeg dette Hof. Maaskee er Tiden nær. — Verden er stor. — Der findes vel en Bane for mig. Haab at gavne, holder mig endnu her. Fyrstinde! jeg har en Bøn til Eder, i Faderlandets Ravn. Tillad en velmeenende Undersaat.

Sophie (med bevende Røst). Tael, Herman von Unna.

Herman. Edelste Fyrstinde! — Folket fæster sit Haab til Eders Dyder! Men det begynder at frygte for at see Dem afsmægtige. En vis Kulde i Eders Opførsel synes endnu mere at afvende Keiserens Hjerter fra den, han burde høitagte. Beklag ham, Fyrstinde, hav Medynk med hans Skjæbne. Den usleste af hans Undersaatter er lykkeligere end han. Vant til at slye Arbeide og derfor et Kog, for Kjedsomhed,

fornød, søger han at adspredde sin Uro ved nye Forlystelser, som bestandigt skuffe hans Haab. Under alt dette seer han ikke det Uveir, som trækker sammen over hans Hoved. Millioner af lidende Undersaatter vente blot en Anførers Bink for at vove alt. Snart, snart er alt forloret. Fyrstinde! søg at vinde Keiserens Fortrolighed. Er det et Offer! Skjænk Menneskeligheden det. Søg at vække ham af en ulykkelig Dvale, søg igjen at oplive de Gæster af Dyd og Ære, som fandtes i hans Hjerter, inden Smiger og Forsængelighed gjorde dem afmægtige. Denne er en Seier, Eders Dyder værdig, og Lykksaligheden, som synes at flye Eders Hjerter i Livets skønneste Dage, Lykksalighed skal worde Seierens Priis. Ei den Svages indbildte Lykksalighed, men den, som ophvier store Sjæle over Livets Kummer. Eders Majestæt! hør denne Bøn, det er Millioners Røst, det er et ulykkeligt Folk, som raaber om Hjælp til den dydigste blant Mennesker.

Sophie. Herman! Beed Keiseren at opsætte Forlystelserne en Stund, jeg kan ei vise mig endnu.

(Herman gaaer ud; Keiserinden gaaer ind i sine indre Bærelser, hæftig rørt. Hoffrøuentimmerne komme ind og følge hende. Ratibor bliver tilbage.)

Sjette

Sjette Scene.

Ratibor (allene).

Forbødne Yngling, Din Flugt er forgjæves. Utafnemmelige! Men Du kjender ei den Haand, der beskytter Dig. Du veed ei, at, i det jeg taber det sidste Haab om at røre Dig, knuser Hævn Dig. Han vil føre Keiseren fangen til hendes Fodder, og min Magt skal da for evig forsvinde. Nei, Herman! det Anslog skal ikke lykkes. Grusomme! hvor ofte sagde ikke mine Dine Dig, hvilken lykkelig Skjebne jeg vilde berede Dig, men forgjæves. Du er blind for alt, uden Vren og overdrevene Dyder, som Din Indbildning skaber Dig i en fremmed Verden; Du seer ei, at Keiseren blot har Skyggen af min Kjerlighed, imedens Du eier mit hele Hjerter. Grusomme! kan jeg end ikke maale mig med Dig, saa har dog min Sjæl en Styrke, en Storhed, der skal vise sig i Hævn, hvis en anden skulde seire i Dit Hjerter. Endnu er det frit, som Luften, Du aander. Saa længe hvile Hævnens væbnet til Udbrud. Men, Sophie! Du Monster paa Dyd, hvi røres Du saa ved hans Valsyn! hveden komme Dine Sukke, Dine Taarer — Et Glimt af Lys gennemtrænger dette Mørke. — Ha — snart skal det ikke staae i Din Magt at skjule Dit Hjerter for mig, og da er Du min Fange. . . . Men jeg veed allerede nok. Enten er jeg uden al Farensked, eller . . . Du elsker Herman.

Syvende

Syvende Scene.

Natibor. Fruentimmerne (komme ind fra de indre Værelser, nogle af dem gaar ud).

Natibor. Hvad gjør Keiserinden?

Et af Fruentimmerne. Hun vil være allene, fælder Taarer, hendes Tilstand er rørende.

Natibor (Kold og med Ironie). Ja — den er rørende.

Et af Fruentimmerne (kommer atter ind og raaber). Keiseren kommer — skal det mæles Keiserinden?

Natibor. Jeg veed min Skyldighed.

Ottende Scene.

Keiseren. Herman. Kunsman. Flere Hofmænd. De Forrige.

Keiseren. Hvorfor er Keiserinden ikke færdig til Høitiden paa den Tid, jeg har besælet?

Natibor. Jeg veed ikke Aarsagen. For noget siden paatog hun Kappen og Kronen.

Keiseren (tager hende ved Haanden, og leder hende frem paa Skuepladsen). Det mishager mig. Natibor! Du maae lede hende. Hun er et Barn. (Til et af Fruentimmerne) Mæld Kei-

Keiserinden min Ankomst. (To af dem gaae ind, Keiseren vedbliver at tale fortrolig med Ratibor) Det er nødvendigt, at hun viser sig fornøiet for et Folk, som fordrer at see hende ved min Side, som elsker hende og hader mig. Jeg veed det, Herman har sagt det. Han har advaret mig. Det lader til, at man tilbereder nogle Optrin, for at forstyrre min Rolighed. Heraf seer Du, hvor nødvendigt det er, at Keiserinden viser sig lykkelig. Vil hun ei være det i den Høihed, jeg har sat hende, er Skylden hendes egen. Folket maae see hende fornøiet — min Stilling fordrer det.

Ratibor. Hendes unge Sind lader sig ei lettelig styre. Under denne Ufsylts Eenfoldighed skjuler hun en gjennemtrængende Forstand, en stærk Sjæl, men jeg er nu paa Veie til at vinde hendes Fortrolighed. Lykkes det, vil jeg siden svare for en fuldkommen Lydighed.

Tiende Scene.

Sophie. De Forrige.

Sophie (forgrædt, søger at skjule sin Bedrøvelse med en tvungen Glæde). Tilgiv! — jeg begjerede blot et Dieblif; saasnart jeg fik Keiserens Ankomst at vide, er jeg strax beredt at lyde hans Befalinger.

Keiseren. Uden Tvivl med Fornøielse. — Men denne Levning af Taarer, som stemmer

mer Eders Dines Glæds, denne tvungne Glæde, hvad betyder den?

Sophie. Ak! om jeg ei altid kan være glad, vilde jeg dog synes det, for ei at mishage Keiseren.

Keiseren. Det er min Pligt at være erkjendtlig for en saadan Godhed. Men denne Gang er det ikke lykkedes Eder, og Folket skal da see, min Gemahl har fældet Taarer?

Sophie. I Sandhed, hvad ondt var deri, om Folket saae, at de Menneſker, hvis Høihed og indbildte Lykſalighed det misunder — ogſaa har Taarer. Men tilgiv, Herre, har jeg fortørnet Eder, er det ſteet mod min Villie.

Keiseren (med en mildere Stemme). Sophie! det er Virkningen af en indſtrænket Opdragelſe. I den Høihed, hvor Du befinder Dig, maae man være Meſter over ſine Sindslidellſer. Jeg haaber, Tiden ſkal overvinde ſlige Svagheder. Herman! forkynd, at Keiſerinden modtager Dagens Lykønninger.

Tiende Scene.

(Keiſeren tager Keiſerinden ved Haanden, og leder hende op til Tronen. Hoffruentimmerne og Bagten omgive den. Dørrene i Gonden aabnes af Herman, og Folk af alle Stænder komme ind under en March. Førſt Hoffet, ſaa Krigsoverſterne og Embedsmænd, og tilſidſt Folk af ringere Stand. De gaae frem forbi Tronen og bukke ſig førſt for Keiſerinden, ſaa for

for Keiseren. Naar Marchen er forbi, begynder Balletten med Chor. Hoffet dandser først.)

Chor.

Himlen paa denne feire Dag
Til Jordens Sukke gav Sophie,
Og flogtet Glæde kom tilbage
At synge Dydernes Berøm.
O! gid hun selv den Belyst nyde,
Som hendes Nafn giver os,
Gid hver en Sorgens Skye forsvinde
Fra hver den Dag, hun Lyset seer.

Ellevte Scene.

(Hoffolkets Dands afbrydes ved en munter Musik, som er den Bøhmiske Dands. En Flok af Folket kommer ind dandsende med Piber og Tambour de Basque. Dette afbrydes atter af en liflig Hyrdemusik, under hvilken en Flok Hyrdinder, anførte af Ida, indtræde. De føre Blomsterkrandse med sig, og Ida har i Haanden en Blomsterkuro, hvori ligger Ar af forskjellig Sort. Herman bliver bestyrtset ved hendes Ankomst, og fæster siden bestandig Blikkene paa hende.)

De Forrige.

Ida (singer).

Du, hvis Nafn Glæden tænder
I blyfærdig Ufsylds Barm.

See,

See, hvor alles Hjerter brænder,
 Fryd Dig, Du fortjener det.
 Paa den Dag, som saae Dig fødes
 Herster Glæden allesteds.
 Bold og Grumhed flye fra Jorden!
 Nu da Dyden Kronen bær.

Chor.

Paa den Dag ic.

Ida.

Disse Ax fra Agerlandet,
 Disse Blomster, Engens Pryd,
 Duggede med Glædens Taarer,
 Bydes Dig af Uskylds Haand.
 Paa den Dag ic.

(Under Choret frembærer Ida Blomsterkurven og Hyrdinderne Krandsene for Keiserindens Fødder. Keiseren har imidlertid reist sig, talt med nogle af Folket, og staaer nu i fortrolig Samtale med Ratibor.)

Sophie (for sig selv). Hendes Røst fortryller mig. (Til Ida) Hvem er Du? Hvilken Skjønhed i Dit Ansyn, hvilken Høitid, hvilken Ynde i Dit Væsen; Du er sikkert en Fyrstinde, skjult under denne simple Dragt.

Ida. Eders Majestæt! jeg er en simpel Undersaat, en Haandværksmands Datter.

Sophie.

Sophie. Tilgids min ringe Kjendskab med Verden. Ja vist findes Skjønhed og Vnde i alle Stænder. Ak! Din Røst er saa yndig, Dit Ansyn saa ædelt. Dit Hjerter maade være godt. Du maade elske Forældre, Sødsfende, Venner — Du maade være elsket af alle, som see Dig — da er Du lykkelig. Jeg ønsker det; sig mig Dit Navn, jeg vil vide det.

Jda. Mit Navn er Jda Münster.

Sophie. Hvad? den Jda, hvis Dyd og Skjønhed jeg saa ofte har hørt berømme. Jda! Du maade blive min Veninde. Førend jeg saae Dig, elskede jeg Dig.

Jda (rørt og blye). Ak! var Eders Majestæt en af mine Lige . . . hvor høit jeg skulde elske Eder — Nu kan jeg blot hædre, beundre i Tausshed — velsigne (Hun fælder nogle Taarer.)

Sophie. Ja, Jda! Du har Ret, græd over min Skjæbne — jeg kan ingen Ven faae — Du kan ikke elske mig — lev lykkelig, lad mig stundom høre, at Du er glad, og det skal fryde mig. Men hvorledes skal jeg belønne den Fornoielse, Du gjorde mig. See her.

(Hun tager et Smykke af Edelftene og vil give Jda. Natibor forlader Samtalen med Keiseren, og skynder sig hen til Keiserinden.)

Natibor. Eders Majestæt. Kronens Guvæler.

Sophie. Hvad vil det sige?

B

Natis

Natibor. At Eders Majestæt ei kan give dem bort, at de ere baarne af Eders Forgængere, og skulde bæres af Eders Efterfølgere paa Tronen.

Sophie. Da man gav mig dem, burde man have underrettet mig om, at de ikke vare mine egne. Ida! denne Ring hører mig til, tag imod den af min Haand! (Hun tager en Ring af Fingeren.)

Ida. Eders Majestæt! tilgiv min Forbovenhed, men jeg veed en anden Gave, som vilde være mig kjerere, end alle Verdens Skatte; men jeg tør ei, nei, jeg tør aldrig nævne den.

Sophie (med Æmhed). Siig, Ida — hvad Gave — Jeg vilde være saa glad, naar jeg kunde fornøie Dig. Siig kun frem, Ida, og frygt ikke.

Ida (stammende). Eders Majestæt! en Haarlok. (Hun knæler) Tilgiv mig — jeg ønskede blot en Admindelse af Eders Majestæts Naade.

Sophie. Ja, min Veninde! (Hun giver Tegn til et af de Fruentimmer, som staae bag hende, at klippe en Lok af hendes Haar, og giver den til Ida.) See her, Ida! glem denne, og forglem mig aldrig!

Ida (kysker Haarloffen, og gemmer den paa sit Bryst). I Liv og Død skal den følge mig. (Keiserinden giver hende sin Haand at kysse. Natibor, som har været i Samtale med Keiseren,

ren, kommer med Heflighed til Keiserinden, og udtærer Forundring og Brede.)

Natibor. Eders Majestæt! dette gaaer for vidt. Jeg kan neppe troe, hvad jeg har seet og hørt. Keiserinden glemmer, hvo hun er.

Sophie (til Natibor med Værdighed). Prindsesse! det er Eder, som synes at glemme det.

Natibor (til Hyrdinderne). Gaae! — Eders Nærværelse er ei mere fornøden.
(De gaae nedslagne bort.)

Keiseren. Skal da den glædeste Høitidsdag ei være frie for ubehagelige Optrin. Glæden er flygtet, den maae kaldes tilbage. (Nye Ballet, under hvilken Keiseren taler med Natibor. Naar Balletten er forbi, raaber Keiseren) Herman von Unna! I Betragtning af Din Trostak mod mig, Dine Dyder og Din Tapperhed, ophøier jeg Dig til Ridder.

(Keiseren slaaer ham til Ridder med sit Sværd. Een af de fornemteste Hofmænd frembærer Kjæden. Keiseren hanger den paa Herman, og præsenterer ham siden, som Ridder for Keiserinden.)

Tolvte Scene.

(Man hører en Fanfare. En Herold, fulgt af Knæper og Riddere med Bannere og Landser, kommer ind for at forkynde et Turneerspil.)

De Forrige.

Herolden. Mandhaftige Riddere, somt
 kæmpe for Ære og Skjønhed! Jeg kalder Eder
 til Strid med Landse og Sværd til Keiserinde
 Sophies Ære.

(March. Folket gaaer ud. Derpaa følger en
 Deel af Hoffet. Keiseren giver Keiserinden
 Haanden, for at føre hende til det Sted,
 hvorfra hun skal see Ridderspillet. Hun gaaer
 nogle Trin med Mæthed, bliver syg, og daa-
 ner i Keiserens Arme. Han synes rørt, og
 fører hende til hendes indre Værelser med
 Hjælp af Hoffruentimmerne og Ratibor. De
 øvrige gaae ud. Musikken forsvinder lidt ef-
 ter lidt.)

Anden Akt.

(Keiserens Audients-Bærelse.)

Første Scene.

Herman (allene).

Forgjæves, af! forgjæves søger jeg Trøst. Jda! hver Dag seer jeg Dig i et mere fortryllet Lys, og hver Dag forsøges den Kjerlighed, som for-
tærer mit hele Væsen, men Haabet flyer læn-
gere og længere fra mit Hjerte, og hvad Ret
har jeg at klage? Nei, en heel Levetid opfyldt
af Nøie og Arbeide, var ikke tilstrækkelig til at
fortjene hendes Haand. Hvad har jeg vel gjort
for at fortjene den? En uopløselig Gaade hin-
drer vor Forening. Gamle Månster! Du, hvis
Forstand og Edelmød saa ofte har vakt mit
Beundring, kan Vergjerrighed fornedre Dig til
en almindelig Dødelig? Ved Daad, siger Du,
bør jeg gjøre mig navnkundig i Verden og søge
den høieste Lykke, en Dødelig kan naae: og det
for at vinde Din Datters Haand? Velan!
jeg

jeg vil søge denne Raabkundighed, denne Lykke; de ere ikke mere forsængelige, siden de føre til den eneste Lyksalighed, jeg ønsker. Dette Hof, Pasterens og Bellhysens Hjem, er ingen Bane for mig. Jeg reiser — og skal snart finde Anledning til at øve mit Mod. Hvorfor skulde Gda vise sig ved Hoffet? var det ogsaa en Følge af den Ergjerrighed, som jeg frygter at finde i Münsters Hjerter? Al, jeg havde den selv et Dieblif. Hendes Seier ved Hoffet glædede mig — men en hemmelig Ahnelse forbittrede Glæden . . . Der er Kunsman. Forgjæves søger man Eenlighed ved et Hof.

Anden Scene.

Kunsman. Herman.

Kunsman. Ridder Herman von Unna! modtag min Lykønskning; men Du er ei glad ved Din nye Værdighed.

Herman. Jeg er blot taknemmelig for Keiserens Naade, og da først skal den glæde mig, naar jeg har fortjent den.

Kunsman. Du har Marsag, min Ven, til at være taknemmelig, det er sandt. Du har eengang været lykkelig nok til at frelse Keiserens Liv. Hvilken af os havde ei ønsket samme Lykke? Du vandt Prisen ved vore ridderlige Øvelser. Ja, Herman! jeg har lige saa længe tjent

tjent Keiseren, som Du, men undres dog ikke over dette Fortrin.

Herman. Kunsman, en blind Slump uddeler ofte Lykkens Gaver. Jeg haaber, Dit Venstreb forandres ei ved denne Leilighed. Den var mig ligesaa uformodendes, som nogen anden. Keiseren vil vel snart indsee den Uret, han har gjort Dig, og forsones den. Imidlertid skulde det bedrøve mig, om Du misstjendte Din Ven. See her min Haand; af ærlig Hu byder jeg Dig den.

Kunsman. Da først vil jeg modtage Din Haand, naar jeg kan give Ridder-Haandslag.

Herman (vred). Du misstjender . . .

Kunsman. Nu vel, siden Du vil det, see der, vi ere Venner.

Herman. Uden al Forbeholdenhed?

Kunsman. Ja! uden al Forbeholdenhed. — Men hør, Herman, hvad er her paa Færde? Keiserens Uroe, Keiserindens bestandige Sorg, hendes pludselige Sygdom, hvad betyder dette?

Herman. Jeg veed det ikke. — Hendes Sygdom maae vække stor Sorg hos Folket. Hvilket Fortræd var det for os alle, jeg tør ei tænke derpaa. Dydigere Prindsesse prydede aldrig en Trone. Keiseren maatte være blind, naar han ei seer hendes Fortrin for alle Dødelige.

Kunsi

Kunsmann. Vilse ere maaskee ikke saa blinde.

Herman. Hvad mener Du?

Kunsmann. At Folket seer hende med andre Bine end Keiseren. Du forstaaer mig.

Herman. Ja, og Folket bedrager sig ikke. Hvilken Lykke, om Keiseren vilde skænke hende sin Kjerlighed. Men denne Katibor, den forfæstede af alle Sjæle, har Afgjælden udflettet til Keiserens og hele Landets Ulykke. Hun allene regjerer, og snart faae vi Frugten deraf at see.

Kunsmann. Mener Du, at hun er Aarsag til alt det Onde, som skeer?

Herman. Ja, min Ven, Keiseren er af Naturen from og ædel, men svag. Hun har indviklet ham i Laster, og forandrer hver Dag hans Lunde, saa at han næsten ligner en Tyrann. Jeg elsker ham, er taknemmelig for hans Velgjerninger, men holder det ei længere ud at see al den Uret, som skeer. Som Ridder kan jeg nu søge en anden Døds. Min Ven! snart maae vi skilles ad, snart skal Du høre, at jeg enten har vundet Ere, eller er falden ved min første Ridderprøve.

Kunsmann. Vil Du saa hastig skilles fra os? det bedrøver mig. Skjæbnen under mig endnu ei at søge Ere som Ridder, jeg maae blive her saalænge.

Herman. Den Tid vil snart komme. Hør, Kunsmann, hør en ærlig Vens Raad. —

Jeg

Jeg har stundom seet Dig at søge Samtale med Prindsessen af Ratibor. Flye hende, flye den Lassefulde. Søg ikke Lykke ved nedrige Midler. Endnu er Du dydig og ædelsindet. Følg Din Samvittighed, gaae den lige Vej, stolt af Dit Hjertes Vidnesbyrd, og lad Lykken komme, naar den vil. Høihed, Magt og Ære svinde som en Drøm. En god Samvittighed følger den Dydige paa hiin Side af Graven.

Kunsmann. Min Ven! jeg takker Dig for Dine Raad, — jeg er ung og uerfaren, men Du kjender mit Hjerte, og veed, at jeg med Forsæt ei kan gjøre noget ondt, endskjønt jeg ofte har feilet mod Dig af Ubetænkksomhed og Overivelse. — Jeg takker Dig end eengang, og skal følge Dit Raad.

(Han leer ved sig selv, i det han gaaer ud.)

Tredie Scene.

Herman (allene).

Jeg undres ikke over, at Kunsmann var misfornøiet. Han har fulgt Keiseren i lige saa mange Slag som jeg. Det er ofte Skjæbnen, ei Fortjeneste, som giver Leilighed til at udmærke sig. Med Edelsmod overvandt han en billig Fortrydelse; jeg finder hans Seier af mere Værd end min Ophøielse — Ja — jeg misunder ham hans Adfærd — hvis jeg kunde forhverve ham samme Raade hos Keiseren.

I hvert Tilfælde har han fortjent min Høiagtelse og mit Venfkab.

Fjerde Scene.

Ratibor. Herman.

Ratibor. Hvis Herman von Unna ei frygter min Nærvarrelse, haaber jeg, han under mig et Diebligs Samtale.

Herman. Prindsesse Ratibor! om jeg skulde sige en Samtale med Eder, var det formodentlig af Frygt. Men jeg veed ikke, hvad som forskaffer mig saa stor Ære. Jeg har aldrig gjort mig værdig dertil.

Ratibor. Nei, stolte forvorne Yngling! Du har aldrig gjort Dig værdig til en Samtale med mig. Men hør mig denne Gang: Du er blind, paa Brædden af Dit Fald, og vil ei see Din eeneste Rædning. Du havde vundet Keiserens Gunst, Alvind har sværet Dig, og snart er Du styrtet, hvis Du ei aabner Dinene.

Herman. Jeg har ikke søgt Keiserens Gunst. Jeg veed ei, om jeg har havt den, men vel, at jeg ikke fortjener hans Brede, hans Mistroe, dette er mig nok.

Ratibor. Jeg ved det, Herman! Din Sjæl er hoi, og denne overdrevne Høihed, er Din eeneste Feil. Hør mig: Jeg hædrer Din Dyd, og kan ikke med Koldsindighed see Dig tabe Frugten deraf. Tiden er kommet, da jeg
enten

enten maae tale, eller overlade Dig til Din Skjæbne.

Herman. Dette sidste . . .

Ratibor (falder ham hastigt i Talen). Var maaskee Dit Ønske. Værd da, Utafnemmelige! at hvis jeg overlader Dig, falder Du tilbage i Støvet, hvor Du var. Værd, at det er mig, som, rørt af Dine Dyder, af Din Tapperhed, af et ædelt, maaskee bedrageligt Udseende forhøvrerde Dig Keiserens Gunst og alle de Fortrin, Du eier. Selo Ridderværdigheden er en Gave af min Haand, og jeg begjerer ingen anden Erkjendtlighed af Dig, end at Du ei forsmæaer disse Gaver.

Herman. Hvilken Fornedrelse. Blev jeg Ridder paa denne Maade, hvilken Daad forædres da ikke for at forædle min Værdighed? Men Verden skal glemme, hvo der gjorde mig til Ridder, eller jeg skal døe det meest vanærede af alle Menneſter.

(Han vil gaae, men tager feil af Døren.)

Ratibor. Herman! Du ſiher — Værd, værd, Døden ſvæver over Din Iſſe. — Død — Vanære, alt hvad Hævn kan opfinde.

Herman. Døden trodſer jeg — Vanæres kan jeg ikke. (Han gaaer ud.)

Femte Scene.

Ratibor (allene).

Hævn over Dig Forbørne — Gruelig Hævn! Du ſkal da knuſe den, ſom var mig ſaa

faa kjær, men staaer det i min Magt at knuse
 ham? hvor høit er hans Sjæl ophøiet over U-
 lykker? Herman! Din Kjerlighed havde fundet
 forvandlet mig til den Dydigste af alle Dødelige.
 Barbar! dybt styrter Du en Ulykkelig, som Du
 kunde have ræddet. Vel, det er Skjæbnens
 Dom. Brøde — Hævn og Død — den For-
 tvioledes Død. Ha! han trodser — Helvede!
 send mig et af Dine Uhyrer, send det at mar-
 tre ham; ha! forgjæves, forgjæves, Himlen er
 i hans Hjerter, Afgrunden i mit! Jeg Ulykksa-
 lige — hvilken Skjændsel, hvilke Plager! (med
 stille Fortvilelse efter en Pause) Herman, utaf-
 nemmelige Herman! hvis Du elskede en anden?
 Ha! jeg maa vide det. Hun skal blive Maa-
 let for min Hævn, og hendes Dval, den Dolk,
 som skal gjennembore Dit Hjerter. (Hun gaaer
 til Døren, aabner den og raaber) Er nogen der?
 (En Betjent indkommer.) Søg Kunsman von
 Hertingshausen, beed ham strax komme hid.
 Noget Vigtigt fordrer hans Nærværelse. (Betjen-
 ten gaaer.) Kunsman skal blive et Redskab for
 min Hævn, og udforske alt, hvad som er skjult
 i den Grummes Hjerter. Kunsman, som altid
 har søgt min Yndest, han er den, som skal hjel-
 pe mig at hævne den ulykkelige Kjerlighed, som
 jeg bar til et Uhyre, som jeg skal hade, for-
 følge, end i Døden forfølge. — Nu kjender jeg
 atter mit Hjerter. Nei! aldrig brændte det af
 Kjerlighed — det er Indbildning. Had er dets
 Natur,

Natur, Herman, lad af at foragte mig, bæv for en Plage: Aand, væbnet mod Dit Bryst.

Sjette Scene.

Kunsmann. Ratibor.

Kunsmann. Prindsesse! jeg er beredt at lyde eders Befalinger; lykkelig, at I finder mig værdig til at modtage dem.

Ratibor. Din Lykke er gjort. Vent enhver Belønning, hvis Du tjener min Havn! Herman von Unna har fornærmet mig, grusomt fornærmet mig. Du kan ei være hans Ven, siden Keiseren har gjort ham til Ridder frem for Dig. Jeg bør derfor haabe, at Du væbner Dig til hans Fald.

Kunsmann. Prindsesse! Herman er vel en frygtelig Kæmpe, ingen ved dette Hof vover at byde ham Spidsen; men hvad vover man ikke for at tækkes Eder.

Ratibor. Til en Begyndelse skal Du udlede hans hemmeligste Tanker, men frem for alt, om nogen har vundet hans Hjerte. Søg at vinde hans Fortrolighed.

Kunsmann. Hans Fortrolighed har jeg — noget veed jeg allerede.

Ratibor. Hvad veed Du da?

Kunsmann. Han vil forlade Hoffet og søge Eventyr som Ridder. Han kan ikke taale at see, at Prindsesse Ratibor regjærer her.

Han

Han har Høiagtelse for Keiserinden, og ønsker at hun maatte vinde Keiserens Fortrolighed. Guld af Taknemmelighed for Keiserens Raade vover han at kalde ham en Tyran, en Vellystling, Lasterfuld, Uretfærdig, og paaftaaer, at han ikke var bleven det, var han ei faldet i Eders Vold. Han har med megen Høitidelighed givet mig det viise Raad, at undvige Eder, blot atlide paa Samvittigheden og Hjertets Vidnesbyrd. (han leer.) Jeg maae tilstaae, at han i mig har truffet en paalidelig Fortrolig; men det er ei min Skyld. Han har paa tvunget mig sit Venskab; jeg modtog det for at undgaae et ubehageligt Optrin, og nu er jeg hans bedste Ven paa Jorden.

Natibor (for sig selv). Høie, rene Sjæl! hvor lav er den Lasterfulde ved hans Side. O! hvis der gives endnu en Vej fra Lastens Afgrund til denne Høide af Dyder, — omsonst — omsonst, men der gives en Styrke i Brode, og den skal udgjøre min Trøst, min Seier. (høit) Dine Underretninger ere allerede vigtige; søg flere, udforst, om det er Kjærlighed, han bærer for Keiserinden, eller blot Høiagtelse, om nogen anden har rørt hans Hjerte, med hvem han meest omgaaes, hvad han foretager sig, hvad han tænker. Af alt dette skal siden den Lynstraale smedes, som skal sønderknuise den Forbovne.

Rungs.

Kunſman. Men hvorledes har han fundet fortørne Eder i ſaa høi en Grad?

Ratibor. Spørg ei, Kunſman! med Tiden ſkal Du ſaae det at vide, naar Barket er fuldbyrdet. Nu maae alting ſættes i Bevægelse ſom kan bidrage dertil. Hør! Du ſkal ſtrax ſøge Indlemmeſe i den hemmelige Ret; jeg har der en Ven, hvis Lykke beroer paa mig. Han har anmeldt Dig; i dette ubekjendte Samfund, ſom tilegner ſig den Almægtiges Ret til at domme Menneſkers Skjæbne, der kan Du være mig til nogen Nytte. Dette har jeg forudſet, og for at give Dig mere Anſeelse der, ſkal jeg ſtaffe Dig Ridderværdigheden. — Men, Kunſman! har Du Mod?

Kunſman. Viſkjend mig ei, Prindſeſſe; for at vinde Eders Gunſt, for at ſtyrte den forhadte Herman, ſom fra ſin Barndom af har afvundet mig Fortrin, ſkal jeg vove at nedſtige i Afgrunden ſelv.

Ratibor. Jeg finder da en Sjæl, vær dig min Gunſt. Kunſman! vore Hjerter ligne hverandre. Du er min eeneste Ven.

Syvende Scene.

Keiſeren (ſom kommer fra de indre Værelſer).
De Forrige.

Keiſeren. Hvad Tidende har man fra Keiſerinden? Hendes Daanelse var lang. Er hun i Fare?
Ratis

Ratibor. Jeg troer det ikke. Men hendes Mæthed er besynderlig. Hendes Aandedræt er besværligt. Hun synes at søge en Hvile, som flyer hende, og knap begynder hun at slumre, saa vaagner hun igjen i Angest og Forstrækkelse.

Keiseren. Hendes Død vil være en stor Ulykke. Du indseer vel, Ratibor, dens Følger. Du veed, at Folket elsker hende med Hengrykkelse. Hun maae pleies omhyggeligt, alt maae undviges, som i mindste Maade kan forurolige hende. Hvad hun ønsker, maae strax skee og det under min Unnaade. Giv herom Befaling, Ratibor! Du seer selv Nødvendigheden. De bedste Læger ere forsamlede, og jeg haaber, at hun endnu staaer til Redning.

Ratibor. Jeg skal strax iværksætte Keiserens strænge Befaling, men først har jeg noget vigtigt at berette.

Keiseren. Hvad?

Ratibor. De truende Optrin af Folkets Misfornoielse er ingen unyttig Spøg. Herman von Unna vil reise for at øve Ridderdaad. Han turde finde den her tilstrækkelig nok til at øve hans Mod. Keiseren bør ei give ham Orlov, men tage hans Løfte, at han bliver.

Keiseren. Ja, Du har Ret, Ratibor, det skal skee. Underret Dig imidlertid om Keiserindens Tilstand, og sørg for, at min Befaling efter-

efterleves. Hvo kan jeg lide paa uden Dig. Kom siden tilbage. (Hun gaar.) Kunsman! søg Herman von Unna, siig ham, jeg vil tale med ham!

Ottende Scene.

Keiseren (allene).

Hvilken Plage at være nødt til at foregive saa usle Marsager til min Dmhuue for Sophie! Natibors Had kunde være farligt, hun bør ei mærke nogen Forandring hos mig — Af Sophie! hvilken Følelse, da Du daanede i mine Arme: en Engels Billede i Dødens Favn. Lykkelig og tryk Giere af denne Skat, kjendte jeg ei dens Værd. Aldrig, aldrig udslettes Mindet af det Dieblig, da hun atter aabnede Dinene. Hun sæstede dem paa mig, saae med Forundring, at jeg var rørt. Første Gang i mit Liv fældede jeg Taarer ved hendes Næsyn. En Anger, blandet med en mig ubekjendt Salslighed, opfyldte mit Hjerte. Det var da i de modernere Aar jeg skulde kjende den Følelse, som jeg har anseet for Ungdommens Indbildning. Men disse Følelser forjage Rolighed fra mig. Af, hvis jeg uden Anger kunde elske hende, hvis jeg kunde nærme mig dette himmelske Væsen uden fornedrende Følelse af min egen Lavhed, hvilken stor Forandring maatte da foregaae i mit Sind! Herman! — en inderlig Tilbøielighed

C

vil

vil stundom drage mit Hjerte til Dig! Jeg vilde være Din Ven! men Din Nærværelse martrer mig. Jeg kan ikke udholde din Sjæls Reenhed. Hver Straale af Lys, som din Tale spreder i mit Hjerte, oplyser dets Afgrund, gjenkalder glemte Forbrydelser, hvis Minde jeg ei kan udholde. Gud! hvor skal jeg Ulyksalige henvende mig? Natibor var dog den eeneste, som kunde dæmpe min Uroe, neddykke min Anger og nedsynke mig i en lykkelig Dvale.

Tiende Scene.

Keiseren. Herman. Kunstman.

Keiseren. Kunstman, gaae, jeg har at tale med Herman!

(Kunstman gaaer med synlig Harm.)

Tiende Scene.

Keiseren. Herman.

Keiseren. Herman! man siger: Du vil forlade mig, at Du vil søge Værelse i fremmede Lande, nu da jeg meest kunde have Din Hjælp og Dine Raad nødvendig. Det er uerkjendeligt af Dig.

Herman. Raad har jeg sjelden bovet at give, og de have aldrig været Keiseren til nogen Nytte. Jeg har ikke overbeiet, om min

Arm

Arm kunde være det, og fundet, at den maa-
ske kunde afvende et Dieblis Fare, men i Læng-
den ingen Ting udrette. Jeg vilde derfor for-
lade et Hof, hvor jeg er til ingen Nytte. Men
før jeg spørge, hvem har røbet min Beslutning
at reise?

Keiseren. Den samme, som altid har
beskyttet Dig, Prindsesse Ratibor!

Herman (bestyrtet). Prindsesse Ratibor
. . . Kunsman skulde . . . nei, nei, det er umu-
ligt. O Keiser, min Velgjører, tillad mig at
reise, men lad mig først fyldestgjøre, hvad Tak-
nemmelighed, hvad Samvittighed fordrer af
mig. Lad mig eengang frit tale Sandhed,
drage Dækket fra Dine Dine og opdag de Fa-
rer, som omgive Dig. Giede jeg hundrede
Liv, jeg vilde redde Dig med deres Forliis,
men ingen, uden Du selv, kan gjøre det.

Keiseren. Herman! denne Gang vil jeg
høre Dig.

Herman. Eders Maiestæts Krone og
Riget er paa Brædden af deres Fald! De længst
fraliggende Provindsen have allerede reist Op-
rørsfanen. De øvrige true at følge deres Ex-
empel. Over Hovedstaden svæver et Uveir, hvis
første Lyn bebuder Odelæggelse. — Timen er
ubis, men Udbrudet er afgjørende. Alt det,
som kunde væbnes mod disse Farer, er i Af-
magt. Krigshæren uden Orden, uden Lydighed,
fjender næppe sine Anføreres Røst. De faa,

som synes Eders Majestæt hengslede, hædre blot
 Magten, og vilde vist følge Lykken, naar den
 forlader Eder. Saaledes er Stillingen, og jeg
 skal opgive Marsagerne dertil. Herre! I er
 født med Egenskaber, som kunde gjøre dette
 Folk lykkeligt. Blodhed har svækket deres
 Virkning, og sanket Eder i en bedrøvelig Dva-
 le. Denne Dvale har udbredet sig til alle
 Dele af Bestyrelsen, og givet Ondskab og E-
 gennytte frie Hænder til at undertrykke Eders
 Folk. Den nedrigste af alle Menneſker, Prind-
 sesse Ratibor, har med Ukyndighed ført Eders
 Spir; imedens hun har neddyffet Eder i For-
 lystellers Favn. Vævende for Sandhedens Røst
 har hun hævet sig paa Dem, som vovede at
 fremsøre dens Stemme. Ak, Herre! hvor
 mange Uskyldige har hun ikke opofret, hvilke
 Eders Hjerte aldrig havde fundet fordømme, og
 efter deres Fald har I ei vovet at undersøge
 Eders Dom, af Frygt, for Samvittighedens
 Bebreidelser. Med Uroe saae hun Eders Maje-
 stæt vælge en Gemahl, hvis Egenskaber burde
 gjøre Lasten forsagt ved hendes Side. Hun
 væbnede hele sin Tryllekraft for at vække Eders
 Kulde, Eders Foragt for den, hvis Hjerte og
 Forstand kunde have ført Eder tilbage til Dy-
 den. Alt, som kunde have frelset Eder, er paa
 denne Maade gjort unyttig, og Skridt for
 Skridt er I nedfalden i det Dyb, hvorfra kun
 en mere end almindelig Kraft formaaer at hæve
 Eder.

Eder. Men endnu er ei alt forloret. Endnu gives der Hjelp. Der behøves Styrke, og jeg tør haabe, at den findes i Eders Sjæl. Sønderriv uværdige Baand, hav Mod til at stille Eder af med den Plage-Mand, som har bemægtiget sig Eders Væsen. Forsag paa entrang al den Forsængelighed, som har gjort Eder ulukkelig. Hellige Eders øvrige Liv til Eders Folks Vel. Overgiv Eder alvorligt til det Arbejde som udfordres til at fremme det. O Herre! Belystningen har ingen Glæde lig den, som opfyldte Pligter skænker. Prindsessen af Ratisbors Forvisning fra Hoffet vilde for det første svække Misfornøielsen og hindre dens Udbrud. En virkelig og synlig Forandring i Eders Majestæts Levemaade, skulde snart gjenvinde Eders Folks Tillid, og, naar da en klog og aarpaagen Bestyrrelse fik tilbagekaldet Orden, Retfærd, Sæder og Virksomhed, skulde Lyksalighed snart komme tilbage til disse Lande og Folkets Kjerlighed befæste Eders Trone. Jeg har udtalt, Eders Majestæt! Min Pligt er opfyldt, mit Hjerte lettet. Overvei, hvad jeg har sagt! Til til Eders Rædning, eller vent en Skjæbne, som ingen dødelig Magt kan hindre.

Reiseren (fæster et vildt Blis paa ham).
 Forundringsværde Væsen! er Du nedstegen fra Himlen for at oplyse eller sønderknause mig?
 Herman! bliv her! overgiv mig ikke. — Jeg
 følger

skal overveie Din Tale. Bli her! nei, gaae bort en Stund, kom saa siden igjen — Du har frie Udgang til mig hver Tid paa Dagen — Af Herman! Anger — navnløse Plager (sukker.) Du kiender dem ei — Du har altid været dydig. Grusomme, Du viser mig, hvad jeg er, hvad jeg kunde være. — Nei, jeg kan ei worde det, jeg udholder ei denne Anger! Herman, Du er min Plageaand.

Herman. Himlen være lovet, Keiser. Du er nær ved at vende tilbage til Dyden, at feire med større Ere, end om Du aldrig var falden. Quæl ikke denne Anger, udhold den — nyd dens Plager som en Belyst, og Du er frelsset.

Keiseren. Du skal endnu eengang sige mig, det Du har sagt. Lad mig nu allene.
(Herman gaaer.)

Ellevte Scene.

Keiseren (allene).

Gives der endnu en Redning for mig? Har jeg Styrke til at udstaae disse Plager, for at hæve mig fra Lastens Afgrund? O, Herman! det er Dig allene, som kan frelse mig. — Evige Magt! Du, som har tilbageholdt Dit Lynild fra min Brøde, tilbagehold det endnu; styrk mig, og mit øvrige Liv skal, om mueligt, forsone den. Sophie! Du fortæres af en dødelig

delig Sygdom, er maaskee nær det sidste Dødelik — Al, Sophie! jeg er Din Kjerlighed uærdig, men Du er værdig til at frelse mig og mit Folk. (han raaber) Kunstman!

Tolvte Scene.

Keiseren. Kunstman.

Keiseren. Befal Hoffet og Præsteskabet at samles her! Vi skulde gaae i Kirken. Offentlige Bønner skulde gjøres for Keiserindens Helbred!

Kunstman. Jeg har en Sag at aabene for Eders Majestæt.

Keiseren. En anden Gang . . . Jeg ved hvad jeg bør vide. Lad Herman von Unna sige: at han skal følge mig. (Kunstman gaaer.)

Trettende Scene.

Keiseren (alene).

Nei! af Herman eene, af ingen anden vil jeg have Underretninger, indtil jeg selv kan see og tænke — Sandhed — Sandhed er min eneste Redning. Sophie, hvor ilde har jeg kjendt Dit Værd! hvor stolt, hvor foragteligt har jeg beegnet Dig. Hengiven, stille, tilgivende har Du baaret min Foragt, og søgt Din Trøst i tause Taarer. Endogsaa dem har jeg

jeg bebreided Dig. Nu skunder Du at flyttes til et bedre Liv — Ak! forlad mig ei. Du blev skabt til et høiere Demeed, end at sees, lide og forsvinde.

Sjortende Scene.

Ratibor. Keiseren.

Keiseren. Ratibor! hvad Haab giver Du mig?

Ratibor. Keiserinden er noget bedre. Hun taler lettere, og synes lidt efter lidt at faae mere Styrke, og med den kommer de sædvanlige Indfald tilbage. Det er gode Tegn.

Keiseren (med bærst Afsyn). Ratibor! (sagte) Jeg maae skjule mig. (men mildere Stemme) hvilke Indfald siger Du?

Ratibor (sagte med Skræk). Hvad er dette! (høit) Hun vil see Ida Münster, have hende ved sit Hof, nærmest omkring sin Person.

Keiseren. Har man da strax skicket Bud efter Ida?

Ratibor. Jeg vilde først have Keiserens Befaling dertil.

Keiseren. Jeg gaaer hen for at see Sophie. Bliv her, og kommer Herman von Unna forend jeg, sig ham, at han skal vente paa mig i Keiserindens ydre Bærelse.

(han gaaer.)

Sem-

Femtende Scene.

Ratibor (alene).

Hvorledes han beegner mig, med hvilken Kulde! hvad er det for en Harm, han vil dølgge, saaledes har jeg aldrig seet ham. Her er intet Dieblif at spille! Endnu en Dag og mit Fald er afgjort — Er det Herman, som har forandret hans Sind? Jeg Uforsigtige! Jeg har selv bedet Keiseren tale med ham. Jeg har selv givet ham Leiligheden, og strax har han nyttet den. Vel, jo større Feil jeg har begaaet, jo nærmere jeg er mit Fald, jo større bliver Vren af Seieren. Herman, Du er allerede i mine Snarer. Naar Du minst venter det, er jeg færdig til Anfald, og det første Slag skal være Dødens Bud.

Sextende Scene.

Kunsmann. Ratibor.

Kunsmann. Prindsesse! hvert Dieblif er vigtigt. Herman er alraadende. Jeg vilde have sagt Keiseren, hvad I havde befalet, men forgjeves. Han vil blot høre Herman.

Ratibor. Har Du flere Underretninger?

Kunsmann. Herman elsker Ida Münster. En af hans Folk har hørt ham sukkende
de

de ofte at gjentage hendes Navn. Dette satte mig paa Spor til at opdage mere. Han har længe elsket hende, og i en Jidsvaade raset gennem Luerne for at frelse hendes Liv. Siden er han hemmelig kommet i hendes Faders Huus, og venter blot Muligheden til at give hende sin Haand; hun er en Haandværksmands Datter, det ligner ham.

Ratibor. Det tjener min Havn, og viser mig Vei for Marterne til hans Hjerte, men det kan ikke styrte ham. Viid, at Keiserinden, at den dydige Sophie fortæres af den heftigste Kjerlighed til Herman von Unna. Viid, at Keiseren nu først begynder at elske, at hsiagte sin agtværdige Gemahlinde. Finder Du Vigtigheden af dette? men hvad mere?

Kunsmann. Nys var en Hob af Folket forsamlet. Herman gik frem, taledede til Folket, og blev beegnet med Agtelse. Mig synes, jeg hørte ham nævne Keiserinden, at han bad Folket holde sig stille og ei forurolige hende i hendes Sygdom. Da adskiltes Folket i Tausshed og bevidnede ham sin Hengivenhed. Er dette af nogen Værd?

Ratibor. Af saare meget — Din Duelighed overgaaer min Forventning. Bliv ved, og Belønningen skal overgaae Dit Haab. (Hun betænker sig noget.) Hør, Kunsmann! Du skal sanke en Flok af mine Tilgivne, blant de ringeste af Folket. Hav dem tilrede ved mindste Bink.

Jeg

Jeg vil, hvis det behøves, at et Raab fra Gaden skal forkrække Keiseren.

Kunsmann. Eders Befaling skal efterkommes; men Herman kommer.

Syttende Scene.

Herman. De Forrige.

Herman (til Kunsmann). Hvor er Keiseren?

Ratibor. Keiseren har befaleet Herman von Unna at vente ham i Keiserindens ydre Bærelse.

Herman. Er det Prindsessen af Ratibor, som udstæder Keiserens Befalinger?

Ratibor. Vækker det Eders Forundring?

Herman. Forundret eller ei, lyder jeg Keiserens Befaling. (Han tager Kunsmann affides) Kunsmann! Du gaaer paa Luur efter mig, Du aabenbarer for hende, hvad jeg ingen har sagt, uden Dig; følg mig Ussling, opdag mine Handlinger — De skye ei Dagen.

Kunsmann. Herman! Du gjør mig en gruelig Uret. Ved vor Barndoms Venkab, jeg er udflydlig, — jeg skal bevise det.

Herman. Mit Hjerte vil troe det. Har nogen fundet røbe Anstalterne til min Reise? Kunsmann, er Du udflydlig, skal jeg, som
Ben

Den bede Dig om Forladelse eller som Ridder
give Dig Opreisning. (gaaer.)

Kunsmann. Usling! ha! dette Ord
skal Du dyrt undgjelde,

Attende Scene.

Hoffet. Præster og Munkke (indkomme i Pro-
cession. De stille sig paa Tilskuernes ven-
stre Side. Foran bæres adskillige Kloster Fah-
ner, som standse fremmest paa Skuepladsen.
Hoffet indkommer efter Præsterne. De
Forrige, undtagen Herman).

Ratibor (til Kunsmann). Hvad betyder
denne Forsamling?

Kunsmann. Man skal gaae til Kirken
for at gjøre offentlige Forbønner for den syge
Keiserinde.

Ratibor. Jeg raadspørges ei meer?
Usædvanligt at see Foranstaltninger, som jeg ei
veed af. Dette er ogsaa Hermans Værk.
Blinde, Du giver mig Daaben i Hænderne.

Tittende Scene.

Keiseren. Herman. De Forrige.

Herman. Behager Eders Majestæt at
opfylde Eders Løfte?

Keiseren (med en Art af Uvillie). Ja!
(han gaaer frem paa Skuepladsen) Kunsmann!
Jeg

Jeg ophøier Dig til Ridder. Naar vi kommer
tilbage skal Du prydes med Tegnet.

Herman (omfavner ham). Uden Nag!

Kunsmann. Uden Nag!

Keiseren. Hellige Fædre! Riddere og
Mænd ved mit Hof, følger mig til den Ewiges
Tempel at bede for en elsket Keiserindes Liv.

(Keiseren staaer stille, og Processionen begyndes.
Først gaaer Munkoordnerne, anførte af deres
Kloster-Faner. Keiseren, som har faaet en
Vor-Fakkell af Herman von Unna, gaaer efter
dem. Riddere og Hoffet følge Keiseren, alle
med hyide Vorfakler i Hænderne. Under
Processionen synger Choret.)

Chor.

Ebige Magt, som styrer vor Skjæbne.

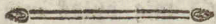
Hør vore Sukke og brændende Bønner.

Hør Dine Tjeneres bedende Raab!

Skaan Du dens Liv, Din Godhed os sendte!

Vær os naadig, alvældige Fader!

Styrk vort Haab, vi haabe paa Dig.

Tredie Akt.

(Keiserindens ydre Bærelser.)

Første Scene.

Münster. Herman. Ida.

Münster (til Herman). Nu, jeg har sagt Dig, at Ida ikke er min Datter, bør Du ei mere forundre Dig over, at jeg ikke har kundet samtykke i Eders Forening. Med Glæde skal jeg bidrage til, om hun kan give Dig sin Haand, naar jeg aabenbarer hendes Herkomst.

Herman. Agtværdige Olding, hvert Ord Du taler, forøger min Uro, kan det vel hindre vor Lykke, at Ida er af høiere Byrd? Af Medynk med mig opløs mig denne Gaade! — Jeg kan ikke længere udholde en saa gruelig Uvisshed.

Münster. Jeg har nesten aabenbaret Dig mere, end jeg burde, begjær ei at vide mere!

re! Du har elsket Ida og agtet hende, da Du troede hende af ringe Stand, Du har fortjent hendes Kjærlighed og vundet den. Dette bør befæste Dit Haab. Vær nu hendes Beskytter, hendes Veileder paa den farlige Bane, did Skjæbnen har kaldet hende. Vær opmærksom paa alle de Fiender, hendes Dyrer og Vnde vil forskaffe hende. Giv Ngt paa deres Anslag, og søg at afværge alle de Snarer, hvori de vil søge at fængsle hende. Ida! jeg kjender Din Sjæls Styrke for vel til, at jeg skulde frygte for, at Du med et eeneste Ord skulde lade Dig mærke med, hvad jeg har betroet Dig, skulde end Alvind bebreide Dig en ringe Herkomst. Du kan seire over Alvind blot ved Dine Dyrer.

Ida. Din Røst er altid for mig en Faders Røst. Forgjæves har Du aabenbaret mig, at jeg ei er Din Datter. Ak! skulde Kundskab om min Herkomst svække Haabet om min Lyksalighed, saa lad en evig Glemsel skjule den. I Dig skal mit Hjerte aldrig mis-kjende en Fader. Tillad mig at vælge en virkelig Lyksalighed i Stedet for et Irlys, som maaskee vil lede til et ulykkeligt Liv. Min Fader! modtag Dit Barn, som Erkjendtlighed og evig Hengivenhed giver Dig tilbage.

Münster. Elskværdige Ida! Skjæbnen har anderledes besluttet det; min Samvittighed

hed tillader det ei. Du maae en Dag gives tilbage til den . . . Men mine Følelser kunde lettelig forlede mig til at aabenbare det, jeg siden maatte angre. Endnu er Timen ei kommen. Farvel, elskede Barn! Skulde Du behøve en faderlig Omhed og Omhue, da er altid den gamle Münster Din Fader. Herman! vi see jo hverandre ofte for at raadføre os med hinanden om hendes Skjæbne.

Herman. Ja, Münster! saa Dage skulde forbigaae, uden vi samles, om det staaer i min Magt.

Ida. Min Fader! und mig den Trøst at see Dig saa ofte Du kan.

Münster. Ja, Ida! saa ofte jeg kan. Farvel mit Barn! denne er en tung Stund. — Farvel! Himlen beskytte Eder og gjøre Eder eengang lykkelige!

(Han omfavner dem begge, og gaaer ud. Ida græder. Herman staaer tankesuld en Tid.)

Anden Scene.

Herman. Ida.

Herman. Hvilke Følelser omspænde mit Hjerter. Jeg burde glæde mig, da jeg seer Dig i en Kreds, hvor Skjæbnen nu mere end før tvinger mig at opholde mig, da jeg heretter skal leve under et Tag med Dig — Forgive mig — det er mig som jeg skulde sige Dig —

Far-

Farvel. O! hvor lykkelige vare vi, da vi samlede under den Dydiges lave Tag. Ja, da vare vi lykkelige. En blid Himmel glædedes over vore Hjerter's Keenhed. — Hvad Under, at den mindste Forandring smerter os!

Ida. Jeg mangler Ord til min Kummer.

Herman. Fat Mod Ida! Døden renser den Luft, hvor den stædes. Fat Mod, Elskede! Vil Skæbnen sende Dig Kummer, er her et Hjerter, som skal dele den, her en Ven, som skal stræbe at lette dens Byrde. Samtrykker Himlen eengang vor Forening, skulde vi tilbringe vort Liv langt fra Hoffet i landlig Rolighed, hver Dag elske hinanden høiere, med Glæde mindes vor overstandne Modgang, og endelig ønske paa eengang at døe i hinandens Arme.

Ida. Hvor trøstende er Din Tale. Ja, denne Time trænger til Trøst. Viis mig ofte det feire Maal for vore Ønsker! Opliv mit Haab, naar det vil forsvinde! Min Herman! jeg skal hver Dag see Dig. O! saa nyder jeg dog hver Dag nogle salige Dieblis. Bliv altid den samme! Mit Liv, min hele Tilværelse berouer paa Dig. (Herman trykker hendes Haand til sit Hjerter). Ak, var jeg Münster's Datter, da vare vi allerede lykkelige. Disse Skygger af Byrd og Høihed, som man lader gøgle for min Indbild,

Bildning, gjør intet Indtryk paa mit Hjerte. Jeg skjælver for det Dieblig, jeg skal vise mig for Keiserindens Hof. Man bortviste mig nys med en saadan Haardhed — Naar disse Dørre aabnes, staae mig bi Herman, jeg bærer.
(Dørren aabnes, Ida gaaer nogle Trin tilbage.)

Tredie Scene.

Keiserinden (bleeg og mat, ledes af 2de Fruentimmer. Flere følge efter). Natibor.
De Forrige.

Sophie. Forandring af Værelser, synes at lette mit Bryst, men jeg trænger til Hvile. (En Stol fremsættes, hun sætter sig.) Er Ida endnu ei kommen? Jeg længes efter at see hende.

Herman (leder Ida frem for Keiserinden). Efter Eders Majestæts Befaling har jeg ført hende hid.

(Keiserinden fæster Dinene paa Herman, siden paa Ida, som knæler for Keiserinden, og kysser hendes Haand.)

Sophie. Ida! jeg har maaskee ei mange Dage at leve i. Bliv hos mig og gjør mine sidste Timer taalelige — Siig mig, var Du bedrøvet, da Du forlod Dit Hjem?

Ida. Eders Majestæt! en elsket Fader, en rolig og fredsom Bolig ere ikke læt at forlade.

Sophie.

Sophie. Du maae ikke være misfor-
nøiet her. Jeg vil see Dig glad.

Ida. Kan jeg være det, naar jeg seer
Keiserinden i denne Tilstand.

Sophie. Mit Onde bliver taaleligere,
naar jeg seer Ufskylden glad. Sætter Du nogen
Værd paa mit Venstab?

Ida. At fortjene det skal være mit høie-
ste Ønske.

Sophie. Vil Du blive min Veninde?

Ida. Ak, jeg var det allerede af mit
gandske Hjerter, saasnart jeg saae Eders Majestæt.

Sophie. Ja, lige Hjerter gjenkjende
snart hinanden — Jeg er da mindre ulykkelig,
jeg har en Veninde — Jeg behøver hende —
Sygdom fortærer min Sjæls Kraft. Jeg er
ei mere den, jeg var. Ida! Du vil finde mig
som et Barn, men trættes ei! Du maae ikke
stilles fra mig, saalange jeg er i denne Tilstand,
den vil vel snart forandre sig. Da skal Du
begræde mig, ingen anden begræder mig her —
hvad siger jeg! Keiseren fældede Taarer, da jeg
blev syg. For sildig, ak, for sildig har jeg seet,
at han havde et Hjerter. Jeg bliver saa beang-
stet — Din Sang glædede mig saa meget.
Kan Du spille paa Harpe?

Ida. Noget, Eders Majestæt!

Sophie. Ak, saa syng da til Harpens
Lyd! Det vil lindre min Kummer.

(Man bringer en Harpe.)

Jda (singer og accompagnerer sig).

Du, som segner under Kummer
 Mens Du skaber andres Held.
 Søg Din Trøst i eget Hjerte,
 Tænk Din Ulfyld og vær glad.
 Liig den Luft, som listig svaler
 Brændte Regers Middags Stund.
 Dyden mild opliver Sjælen
 Under Kummers tunge Last.
 Himlen gav at trøste Jorden
 For den Qual den døde maae,
 Haabet og den stille Slummer
 Og de milde Taarers Nagt.
 Disse Børn af Taalemodet
 Venligt understøtte det.
 Og i Livets tunge Skjæbne
 Lætte angerfrie Bryst.

Sophie. Løst! Himmelf! er Din Røst
 — Jda! dette er et af de faa lykkelige Dieblit, jeg
 har nydt — Himlen skal lønne Dig. (Alle uden
 Ratibor gaae frem med Henrykkelse og takke hende.
 Hun modtager det med en ædel Blyfærdighed. Her-
 man viser en stille Glæde. Sophie kalder hende
 til sig.) Kom Jda, jeg har noget, som jeg maae
 sige Dig allene. — Hvem veed, hvorlænge jeg
 kan tale. Jeg føler en brændende Feber. —

Mine

Mine Venner! gaaer alle bort. — Ida, bliv her!

Fjerde Scene.

Sophie. Ida.

Sophie. En almindelig Stemme, som ophøier Dine Dyder, mit eget Hjertes Røst kan ikke bedrage mig — Din Sjæl er reen og ædel — Ida! see paa mig. Ja, Din Sjæl er reen, Du kan ikke bedrage. Men sig mig, kan Du gjemme i Dit Hjerte en Hemmelighed, som betroes Dig? aldrig røbe den for nogen dødelig, saa længe Du lever? Betænk Dig vel, og svar!

Ida (med rolig Ufskyldighed). Hvorfor skulde jeg røbe det Vennskab betroer mig?

Sophie. Nei, Ida! Du kan ei røbe det. Vil Du svare mig uden Forbeholdenhed paa alt det, jeg vil spørge Dig om?

Ida. Ja, Eders Majestæt, alt hvad jeg kan . . .

Sophie. Har Du seet Herman af Unna før i Dag?

Ida (med Bølelse). Ja, jeg har seet ham før.

Sophie. Kjender Du ham? Hans Udseende er skjønt, men hans Sjæl endnu skjønnere. Har Du fundet det, Ida?

Ida

Ida (med et Suf). Ja! Herman von Unna har en ædel Sjæl.

Sophie. Du er vant til at nævne hans Navn. Har Du længe kjendt ham?

Ida. Eders Majestæt! over et Aar.

Sophie. Du elsker ham maaskee?

Ida. Eders Majestæt . . .

Sophie. Mens vi ere allene, skal Du sige: min Veninde, min Sophie — Majestæt plager mig — Elsker Du Herman?

Ida. Eders . . . (hun tager hendes Haand) min Sophie røber det ei.

Sophie. Nei, Ida — og hvem veed, hvor mange Ord jeg kan tale efter denne Time! — jeg er syg, meget syg, og har været det længe, men først i Dag er jeg overvundet. Siig nu! elsker Du Herman?

Ida. Jeg kan ei nægte det — mit Hjerter hører ham til.

Sophie. Da er Du lykkelig; thi Herman elsker Dig. Da Du kom ind med Hyrdinderne i dette Bærelse, saae jeg strax, at han blev rørt, siden fæstede han sine Bine paa Dig, og kunde intet Dieblif vende dem fra Dig. Da Prindsessen af Ratibor viste Dig bort, glindfede en Taare i hans Bine, men den forsvandt i det brede Diekast, han sendte hende. Kan Du tvivle paa, min Ida! at han elsker Dig?

Ida. Nei!

Sophie. Maaskee veed Du det forud?

Ida.

Ida. Ja! jeg har vidst det længe. Før jeg kjendte ham, havde han fattet Kjerlighed til mig. Jeg fik det først at vide, da en Jldsbaade brød ud i min Faders Huus. Det var Nat — jeg sov, Herman stei gjennem Luerne, bar mig ud af Jlden, og, da jeg var frelst, aabenbarede han mig sin Kjerlighed.

Sophie. Skede dette, inden jeg kom her til Landet?

Ida. Noget Tid forud.

Sophie. Hvorfor har man da ikke forenet Eder? Menneffene vil ikke skynde sig at blive lykkelige, og dog er Livet saa kort! der er saa mange, der aldrig kan blive det. Ønsker Du snart at foreenes med Herman?

Ida. Min Skjæbne beroer paa en elsket Fader, men uden Herman findes ingen Lyksalighed for mig paa Jorden.

Sophie. Ønsker han ligesaa hæftigt denne Forening?

Ida. Han ønsker den ligesaa hæftigt som jeg.

Sophie. Jeg skal foreene Eder, hvis jeg lever, skulde jeg forinden døe, saa tag dette, (Hun giver hende et forseglet Papiir.) giv det til Keiseren. Det er min Bøn, at han vil foreene Eder og gjøre Eder lykkelige. Ida! mit Onde forøges — Dog, hvad er ondt — Hjertet er lykkeligt. Det falder mig mere besværligt at tale, men et er endnu tilbage. See,

om

om nogen kan høre os. Jeg er omgiben af
Falskhed.

Ida (gaaer til alle Dørre). Jeg seer
ingen.

Sophie. Hør Ida! Kjend mit Hjerte,
og siig, om jeg er værd Dit Venskab — Vid!
(Hun betænker sig.) Jeg begaaer en Uforsigtig-
hed — hvor lidet kjender jeg Dig — hvor
lidet har jeg prøvet Dig, men — umueligt
— umueligt kan Du bedrage — Og skulde
jeg da ei have et Vidne paa Jorden til min
Kummer — til min Seier — hvis Helbred
understøttede mine Kræfter, maaskee kunde jeg
undvære det. Men i denne Angest, i denne
Nød . . . Al, da maae nogen gyde Trøst i mit
Hjerte — En himmelsk Røst forkynder dybt i
min Sjæl, at Du er den ædleste af alle Døde-
lige. Du maae da vide alt, Ida! Herman
var mig mere end ligegyldig. Nu kan jeg uden
Blufsel siige det, da jeg har seiret. Ingen paa
Jorden veed det, han mindst af alle. Skulde
jeg leve, besværges jeg Dig ved den Almægtige,
ved vort Venskab, ved det hellige Baaud, som
skal foreene Dig med Herman, at Du følger
dette endog for ham. Skulde jeg døe, gaae
da, naar jeg ikke mere er til, gaae da Haand
i Haand til min Grav, og skænker dens Stov
en Taare, som har gjort Eder lykkelige.

Ida (falder paa Knæ, og udgyder Taarer
paa hendes Haand, som hun kysser). Nei, min
Sophie!

Sophie! jeg kan ei overleve Dig, himmelske Sjæl. Jeg svimler ved Storheden af dette Edelsmod.

Sophie. Du elsker mig Ida?

Ida. Gud! om jeg elsker Dig!

Sophie. Ja, det lønner Nøien at opofre sig for Dyden. Overlever jeg denne Seier, var jeg maaskee lykkelig. Nu behøver jeg Hvile — Lad mig føre til min Seng — men trøst Dig — alt forbedres min Tilstand — Himlen lønner mig.

(Ida gaaer ind, og kommer tilbage med alle Fruentimmerne. De lede Keiserinden, som gaaer mattere, og holder Ida i Haanden. Ratibor bliver tilbage.)

Femte Scene.

Ratibor (allene).

Hvert Minut, som Hænnen dvæler, er Døden for mig — forgjæves har jeg søgt Keiseren. Ingen uden Herman von Unna har Udgang. De Menneſker, som vare rede at kaste sig paa Jorden ved første Skint af min Nærværelse, nægte mig nu med Kulde Indgang til Keiserens Værelser, og betragte mit Nafn med Foragtsens Smil. Glædes, Uslin-ger! Eders Glæde skal blive kort. (En Page kommer ind med en forseglet Billet til Ratibor, og gaaer atter ud. Hun seer paa Udskriften.)

Keise-

Keiserens Haand! Han skriver, han vover ei at tale med mig. Denne Svaghed lætter Seieren. Lad see, hvad han skriver! (Hun bryder Brevet, og læser.) "Prindsesse af Ratibor! vi maa skilles" ad, og det for evig. Min og mit Riges Rolighed fordrer det. Vælg et Opholdssted uden" for mine Grændser, og min Gævmildhed skal" gjøre Eders Skjæbne taalelig." O! Skjændsel, o! Fornedrelse. Usle! jeg er riig nok for at lee af Din Gævmildhed. (Hun læser videre.) "Jeg fordrer, at I strax forlader Keiserindens Hof, og bliver i Eders Værelser, indtil" Afreisen skeer. Gjør det godvilligt, for at" undgaae et Skridt, som vilde koste mit Hjer"te." Wenceslaus! Ha! nu er han stor, seirende og ædelmodig. Snart, snart skal hans Mod falde. Helten maae dog vel see til sin hæderbarde Gemahlinde — Jeg skal falde paa Knæ, sukke, fælde Taarer, alt forgjæves, men eet eneste Raab lyder, og alt er forandret. Han skal bøve — høre mig — Vidner skulde fremkomme — alt dette i Hermans Nærværelse, for at ligne Sandhed, som taler aabnbare. Ja, Herman er knuset og Seieren min. Ah! endelig kommer Kunsman.

Sjette

Sjette Scene.

Ratibor. Kunsman.

Ratibor. Du har dvælet, Tiden er dyrebare — Hvad har opholdt Dig?

Kunsman. Jeg har udrettet Eders Befalinger, og aftalt med den ubekjendte Ven om min Indlemmelse i den hemmelige Ret. Den er gyselig, men jeg skal vise Mod — Ida er allerede anklaget. Om en Time bliver hun stævnet. Skal Herman ikke anklages?

Ratibor. Nei! det var at styrte os. Hans uroffelige Mod, hans Veltalenhed skulde oplyse Retten, han skulde anklage mig selv, og vi vare ulykkelige. Nei, hans Tid er desuden snart forbi. Er Folket opstilt som skal raabe?

Kunsman. Ja!

Ratibor. Kjende de Tegnet?

Kunsman. Ja, alt er i Orden.

Ratibor. Samle vore Vidner, hold dem skjulte til jeg kalder. Keiseren vil snart være her. Du maae ikke lade Dig see endnu. Vor Fortrolighed vilde skade os, hvis den blev bekjendt; gaae! hav Mod! Seieren er vor.

(Han gaaer.)

Syven-

Syvende Scene.

Ratibor (allene).

Mit Hjerter er langt fra den Rolighed, det vil vise. Jo meer Timen nærmes, jo mere forøges min Bæven. Der gives da en Magt, som forfærder den Skyldige, under Lobet af hans Ugjerninger. Herman! Barbar! min Brode er Dit Værk. Du skal svare for den for Hævnens Dom. (Hun betænker sig noget.) Min Bæven skader ei. Det er naturligt, at jeg maae være oprørt, slagen, fortviolet ved Keiserens Unaade — Disse Følelser nedslaae ei mit Mod. Hadet gier mig Styrke — Denne Time vorder afgjørende. Ingen Yderlighed forfærder mig. Seier eller Hævn, selv i Faldet. Men der kommer nogen. Der er han.

Ottende Scene.

Keiseren. Herman. Ratibor.

(Ratibor holder sig tilbage, saa hun ei sees af Keiseren.)

Herman. Eders Majestæt! lad hende forsvare sig. Jeg skal overtyde hende. Tag den uryggelige Beslutning, aldrig at domme nogen uhørt.

Keiseren. Dette Tilfælde er en Undtagelse. Jeg er jo paa en vis Maade deelagtig i hen-

i hendes Brøde, formædelst min Svaghed at overlade hende Magten.

Herman. Guld Overbeviisning kan aldrig vindes, uden den Anklagede faaer forklaret sig. Een eneste ubekjendt Omstændighed kan ofte forandre en Brøde. Undtagelser ere forhadte. Eders Majestæt skylder alle sine Undersaatter lige Ret.

Ratibor (farer frem, og kaster sig for Keiserens Fødder). Eders Majestæt! modtag min sidste Afsked. Jeg reiser med et sønderknuset Hjerte; men jeg reiser, og nu skal ingen Bønner tilbageholde mig. Jeg overlader Keiseren i Forræderes Vold. Med Morderdolkten vendt mod hans Bryst. Jeg kan ei frelse ham, ei frelse den, jeg tilbeder. Jeg Ulyksalige — men jeg lyder og flyer.

(Hun staaer op, gaaer hastig til Vinduet, som for at græde, kaster sit Tørklæde i Veiret, i det hun opløfter Hænderne for at anraabe Himlen. Strax efter høres et Raab fra Gaden.)

Raab uden for Vinduerne. Bort Wenceslaus — bort Ratibor — leve Herman og Sophie, kom Herman! vi ere færdige.

Ratibor (farer hen til Herman). Forræder! De har forhastet sig. De har røbet Dig.

Herman. Afgrundens Aand! dette er Dit Bærk. O Keiser! lad Dig ikke bedrage! (Han gaaer til Vinduet) Ha! de flye! nogle Usslinger. Eders Majestæt, kom og see!

Keiseren.

Keiseren. Jeg vil intet see, Herman!
Du kan ikke forraade mig. Ratibor! bliv her!
Dette maae undersøges.

(Han gaaer nogle Trin frem mod Herman. Ratibor staaer stille.)

Ratibor (for sig selv). Han seirer. Jeg er forloren. — Hævn! Fortvivlelse! (Hun fremtager en Dolk, som hun har havt skjult, gaaer hen for at støde Keiseren den i Ryggen. Herman seer det, farer frem, og tager Dolken fra hende; Hun raaber) Tag Dig i Agt Wenceslaus!

Keiseren (vender sig om, og seer Herman med en Dolk i Haanden). Hvad seer jeg?

Ratibor. Kald Vagten! Han vil myrde Dig.

Keiseren (raaber). Vagt. — O Gud! er det muligt! (til Herman) Morder!

Herman. Hvad! (Han kaster Dolken, Vagten kommer ind) Eders Majestæt kan troe . . . Hun! Ratibor var den som . . .

Keiseren (til Vagten). Fængsler strax Herman von Unna!

(Vagten mumler, og vil ei lyde.)

Herman (til Vagten). Hvem har lært Eder ikke at lyde Keiserens Befalinger, er det mig? sig, er det mig? Eders Majestæt, det er haardt, fornedrende at nødes til at undskylde mig, da jeg har frelst Eders Liv . . . Ratibor.

Ratibor (som er faldet paa Knæ, og seer i Beiret, falder ham i Talen). Lovet være Himlen! som valgte min svage Haand til at frelse
en

en Utafkiemmelig, som jeg tilbeder. (til Herman)
Uhyre! det var Din Velgjører Du vilde
myrde —

Keiseren (til Herman). Forræder! (til
Bagten) Fængsler ham!

Herman (ved sig selv). Denne Stand-
haftighed i Brøde forbauser mig. (Han giver
Keiseren sit Sværd) Keiser! tag af en uskyldig
Haand dette Sværd, saa ofte draget til Dit
Forsvar, maaskee det eeneste, Du endnu kunde
lide paa.

Keiseren (tager Sværdet og giver til den
vagthavende Officier). Før ham i Taarnet! Du
borger for ham med Dit Liv.

Herman (gaaer selv ind mellem Bagten,
og vender sig, sigende). Wenceslaus! overvej
mine Gjerninger, mit hele Liv, og døm! . . .
Ratibor vilde dræbe Dig, og jeg reeb Dolken
af hendes Haand. — Snart vil Du angre
Din Blindhed, og forgjebes raabe paa mit Ravn.

Ratibor. Han truer.

Keiseren. Jeg vil intet høre mere —
Jeg har seet med egne Øine — før ham bort!
(Herman gaaer med Bagten.)

Tiende Scene.

Ratibor. Keiseren.

Ratibor. Lev vel, Wenceslaus! Jeg
reiser i Dag. Tillad mig at skjule mit Op-
holds-

holdssted. Eders Gasmildhed er overflødig. En Ulykkelig behøver kun lidet. Himlen afvende alle Farer fra Eders Hoved, det er mit eeneste Ønske.

Keiseren. Ratibor! Du forlader mig?

Ratibor. Utafnemmelige! Jeg elsker Dig til Døden, men flyer for evigt.

Keiseren. Nei, Du skal ei flye — hvad Ringer kan forsoner min Brøder?

Ratibor. Brøden er allerede forsonet. Men min Beslutning er fast. Af Medynk vil jeg vilse Dig Forræderiet, som søøger omkring Dig. Grusomme! Jeg vaagede for Din Sikkerhed, da Du forskød mig. Jeg kjender nu hele Anlægget, og ved min Omhue er Du tryk for dets første Udbrud, i Særdeleshed nu, da Anføreren selv, den nedrige Herman er fængslet. Kjend denne Samling af Rædsler — Keiserinden, den dydige Sophie, fortæres af den hæftigste Kjærlighed for Herman von Unna.

Keiseren. Er jeg da omgivet af Slang og Drager. Sophie, som jeg var nær ved at tilbede, Sophie skyldig? O Gud! — Ratibor, Du bringer mig Dødens Bud — jeg synker under min Qual — bliv ved.

(Keiseren kaster sig paa en Stol i Fortvivlelse.)

Ratibor. Herman, enten af Kjærlighed eller Vergjærrighed, var eenig med hende — Jeg anklager ikke uden Beviis. (Hun gaaer til Døren og raaber) Kunsman! indfør Vidnerne, som

kom fulke stadfæste Sandheden af mit Forebringende. (til Keiseren) Jeg har ladet dem samle, for at oplyse Dig, ifald Du vilde høre mit Forsvar.

Tiende Scene.

Kunstman. Mogle Hoffruentimmer. Mogle Mandfolk af Folket. De Forrige.

Katibor (til Fruentimmerne). Er det sandt, at Herman von Anna, da han i Norges var udsendt fra Keiseren, talede længe med Keiserinden, at vi allesammen ginge ud af Aigtelse, da Samtalen syntes at være af Vigtighed, og vi troede, at han fremførte Keiserens Ord?

Fruentimmerne. Ja!

Katibor. Er det sandt, at da Herman gik bort, gik Keisererinden bleg og sittrende ind i sine Værelser og begjerede, at Høitideligheden maatte opsættes.

Fruentimmerne. Ja, det er sandt.

Katibor. Er det sandt, at Keiserinden i et Anfald af Bildelse raabte: Herman! jeg skal seire, og gjøre Dig lykkelig.

Fruentimmerne. Det kan vi ikke nægte.

Katibor (til de tvende af Folket). Er det sandt: At da en stor Mængde Folk forsamledes i Middags-Stunden, Herman uden Fare nærmede sig dem med sin sædvanlige Stoltthed, at

E

han

han talede til Folket, nævnede Keiserinden, og sagde, at det nu ikke var Tid at gjøre Larm? Er det sandt, at de da skiltes ad med Tegn af Hoiagtelse for ham?

De to af Folket. Ja! alt dette har vi seet og hørt.

Keiseren. Han har selv sagt mig det, men paa en anden Maade.

(Natibor giver Tegn, at Vidnerne skal gaae ud.)

Natibor. Heraf sees: at han var eenig med Oprørerne; men han var endnu ei stærk nok til at bryde ud. Imidlertid begyndte han at frygte min Opmærksomhed, og nyttede den første Leilighed for at tale med Keiseren for at sværte mig, og hindre os alle fra at opdage ham. Et overtillet Raad levede ham ingen Betænke-Tid. Han vilde da strax udføre sit gruelige Anslag. Jeg var saa lykkelig at blive et Middel til at frelse Keiserens Liv. Kunsman, den redelige Kunsman, som forgjæves havde søgt at tale med Eders Majestæt, henvendte sig til mig for at opdage det Anlæg, som en Forræder havde meddeelt ham i Haab om at han skulde deeltage deri. Tal selv, Kunsman!

Kunsman. Anlægget var dette: Herman skulde vinde Keiserens Fortrolighed for at afholde alle Advarsler, og at komme til at give Ordre til alle de Forhold, der burde tages mod et Oprør, hvilket han selv skulde synes at opdage.

opdage. Naar Folket saa var samlet, skulde han i en Hast forlade Keiseren og i Spidsen for Folket indtage Slottet. Eders Majestæt skulde opofres af Soldaterne, og derpaa skulde Folket udraabe Herman for Konge af Böhmen og fordre hans Foreening med Keiserinden, som da skulde synes, som om hun tvungen gav ham sin Haand.

Keiseren. Hvem var den Forræder, som har meddeelt Dig dette?

Kunsmann. En hellig Eed forbinder mig til at fortælle hans Navn. Keiseren tør snart faae det at vide af andre.

Keiseren. Kunsmann! gaae, lad strax dræbe den nedrige Herman! (Kunsmann vil gaae) Nei, bliv! Blodskyld nok tynger mit Hjerte. Han havde Ret, ingen bør dømmes uhørt — han skal høres — overbevises, og saa udstaae den Straf, han fortjener.

Ratibor. Og Eders Majestæt troer, at Folket tillader det?

Keiseren. Hvad vilde da Folket gjøre, hvis han straffes uden Lov og Dom? Men dette Oprør, hvad Anstalter har man gjort for at dæmpe det?

Ratibor. Tilgiv — men hvad jeg har gjort, er skeet for at frelse eders Liv. Man var endnu i Ukyndighed om mit Fald. I Keiserens Navn har jeg befalet: at Tropperne skulde holde sig færdige. Disse Anstalter har forfær-

det de Oprørste, og nu, da Anføreren er fængslet, troer jeg neppe, at Folket har Mod til at bryde ud. Men Forsigtigheden fordrer, at Herman strax opofres. Lader man ham leve, turde hans Anhang forsøge at frelse ham.

Reiseren. Men hvad hindrede Herman i at myrde mig; hvis han havde haft det i Sinde?

Natibor. Hans Bæven og mit Raab.

Reiseren. Herman bærer ei, ofte har jeg seet ham med roligt Anslyn trodse Døden.

Natibor. Men Modet forlader Misbæderen.

Reiseren. O Herman, Herman! hvem havde kunnet troe ... (Han grunder et Øieblik) Jeg vil selv see alt hvad der foregaaer. Krigsfolk og alle Bagter vil jeg selv tage i Diesyn.

Natibor. Eders Majestæt! det begynder at mørknes. Natten begunstiger Forrædernes Anslag — Hvad Farer.

Reiseren. Hvis det er sandt, at Sophie er utro, da er Døden ingen Ulykke for mig. Ak! jeg saa et Glimt af Lyksalighed lyse for mine Dine. Herman viste mig det saa klart; saa himmelsk. Det var Sandhedens Sprog med Torden Stemmer, som han først talede til Samvittigheden. Siden viste han mig Haabet. — — Mueligheden til at blive dydig og lykkelig. Var dette Falskhed? Var dette en Forræders Røst? Hvilke blide Billeder ere for-

forsvundne i min Sjæl, i denne gruelige Stund? Hvad skal jeg tænke? hvad skal jeg gjøre? Hvorledes skal jeg skille Sandheden fra Forræderiet? (betænker sig atter) Kunsman! følg mig! Jeg gaaer at besee Dagterne.

Ratibor (kaster sig grædende for hans Fødder). Min Ven, min Beskytter! lad mig følge Dig! Det Sværd, som vendes mod Dit Bryst, skal først gennemtrænge dette ullykkelige Hjerte — Men bliv her, vov ei Dit dyre Liv! Forgjæves skulde jeg, forgjæves skulde Dine Venner beskytte det. Da Mørket skjuler Forrædernes Morderdolk. Alt ere de Anstalter trufne, som sætter Dig i Sikkerhed i det mindste til Dagen.

Kunsman. Jeg borger med mit Hoved, at intet Oprør skeer i denne Nat. Alt er bevæbnet og vaagende. Jeg selv skal hele Natten være i Bevægelse, og Keiseren kan hvile saa trygt, som i den fuldkomneste Rolighed.

Keiseren. Bedrager Du mig ikke, Ratibor?

Ratibor. Gud! skal jeg leve at høre dette Spørgsmaal?

Keiseren. Er Du uskyldig, kan mit hele Liv ei forsones den Uret, jeg har gjort Dig, og en ti-fold Død ikke nok straffe Herman.

Ratibor. Eders Majestæt! lad ham da svare for sig. Vov det, og, naar han da er overtydet, giv ham saa Raade. Jeg er ikke blodtørstig. Keiserens Sikkerhed er det eeneste, jeg ønsker.

Keiz

Keiseren. Ratibor! Sværdet svæver om hans Hoved. — Vished — og han er ikke mere. — Du siger, at Keiserinden elsker ham?

Ratibor. Al, Wenceslaus! Du elsker Sophie ligesaa høit, som hun elsker Herman! Men jeg forlader Dig, vil see Dig frelst, og saa Villes Vi evig.

Keiseren (i Tanker). Hvorhen skal jeg vende mig? (han sukker) dette er Følgen af Fornoielsers Dvale! hvad veed jeg af min egen Tilstand? Ulykkelige, hvorhen skal jeg flye? Ratibor! Jeg behøver at samle mine Tanker, jeg vil være en Stund allene. Reis ei bort! Og Du, Kunstman! vaag for min Sikkerhed! Du skal ei tjene en Utafnemmelig. (Han gaaer.)

Ellevte Scene.

Ratibor. Kunstman.

Ratibor. Du kan aldrig forestille Dig, hvad Prøve jeg har maattet udstaae! Mod og Mandsnærværelse i Dieblirket, dette afgjør Rigers og de Stores Skjæbne. Men nu er det Tid at Stævningen fra den himmelige Ret burde fremkomme.

Kunstman. Den kommer, Eders Ben skal frembære den. Han skal underrettes, saasnart Keiseren er gaaet herfra. Retten vil antage mig paa sex Dommeres Ord, som han har bundet. Prindsesse, Keiserens Sind er ikke
at

at stole paa. Forgjæves vil han kvæle det Lys, som Herman har optændt i hans Sjæl. Dette Lys kan tilsidst seire og styrte os, hvis Herman ei snart affærdiges.

Ratibor. Herman skal døe, om han havde hundrede Liv.

Kunsmann. Han burde vel og underrettes om Idas Skjæbne?

Ratibor. Med Glæde skulde jeg nytte dette Vaaben til at sonderknuse hans Hjerte — Men hvad holder ham i Fængslet? hans Edelmød; vidste han Idas Fare kunde ingen Magt hindre ham fra at bryde ud. Soldaterne tilbede ham og vi vare forlorne. Nei! lad hvide Vagt omkring Taarnet, at ingen kommer til at give ham nogen Underretning. Herman vil da med Lydighed vente Døden, sorgende over Forliset af et Liv, som han havde haabet at hellige Ida. Men i det Sværdet stødes i hans Bryst, da skal han vide hendes Skjæbne og døe fortvivlet over ei at kunde frelse hende.

Kunsmann. Prindsesse! I har Ret! Jeg ærer Eders høiere Dømmekraft.

(Nogle Fruentimmer komme ind fra de indre Værelser. Man hører tre Slag paa Døren. Den aabnes. En af den hemmelige Rets Medlemmer med lukt Hjelm leverer et aabent Papir til et af Fruentimmerne, og forsvinder, i det Hofbetjentene samles i Fonden af Nysgjerrighed.)

Ratibor (tager Papiret, og læser det med en forstilt Forbavselse). Hvad seer jeg! Ida kaldes

falder for den hemmelige Dom. Ingen Tid gives hende, da Misgjerningen er under Udførelse — Troldom, Majestæts Forbrydelse — Keiserindens Liv i Fare. (til et af Fruentimmerne) Gaae sagte og forsigtig! Kald paa Ida, saa at Keiserinden ikke mærker! Siig, at nogen vil tale med hende! (Hun gaaer.) Ulykkelige Ida! Hun er forloren. Hvilken Brøde! Hvilken Rædsel inden disse Mure. Hendes Rørværelse skal ei længe besmitte denne Luft.

Tolvte Scene.

Ida. De Forrige.

Natibor (giver hende Papiret). Læs, Ulykkelige! bæv og sive!

Ida (læser med Forstrækkelse). "Ida Münster indkaldes af den hemmelige Dom." Gud beskytte mig Ulykkelige! (Hun falder besvimer med Papiret i Haanden. Fruentimmerne nærme sig for at hjælpe hende, men trække sig atter tilbage med Afsky. Alle see op i Reiret, opløste Hænderne, og vende sig bort. Ida aabner Øinene, seer atter paa Papiret, siden mod Himlen, og raaber) Ukylds Forsvarer — frels mig — frels mig — jeg veed af ingen Brøde. Afgrunden falder mig. (Hun staaer op med Styrke og Mod) Bæver Plage-Mander, — jeg er uskyldig — (med Dødsbed) Ak, Sophie, i Dine Arme vil jeg døe. (Hun nærmer sig mod Døren til de indre Værelser.)

Natibor.

Ratibor. Skjæls, Ulykkelige, skjæls for at nærme Dig dette Værelse. Flye — flye af Dig selv! Ingen vover at ynke den, som den himmelige Ret har fældet. Du er en Ulf! Flye blandt Mennesker. Gid aldrig Dit Navn maae nævnes paa Jorden!

Ida. Herman! Herman! overgiver Du mig ogsaa? Himlen overgiver ei den Ufskyldige — hvor er den himmelige Ret, did vil jeg flye — hvem skal understøtte mig, hvem skal lede mig — Arme, Forladte, Overgivne, hvem skal lede mig?

Trettende Scene.

Münster (kommer hastigt ind, og omfavner hende).

Jeg, ulykkelige Ida! jeg Din Ven, Din Fader skal lede Dig. (Han seer paa Væguret) Een Time og tretten Minutter efter Midnat, ja, da skal Du være der. Du har ei mere Frist. Kom mit Barn! (Han leder hende ud, Alle staae bestyrede.)

Fjortende Scene.

De Forrige, (uden) Ida (og) Münster.

Ratibor. Mine Benner! opsender Ederes Sukke til Himlen, at hendes Brøde ei maae drage Hævnens Torden over dette Slot.

Chor.

Chor.

Himmel fra disse Mure
 Afsønd Din Bredes Ild,
 Og lad dens Lynild falde
 Blot paa den Skyldige.
 Kæns Du den Lust vi aande
 Af Brødens Smitte fyldt,
 At vi ei spælge Døden,
 Og synke for Din Havn.

Fjerde Akt.

(Theatret forestiller den øverste Grund af en overgivet Bjergværks Grube. Fonden er en Grotte, endnu tilsluttet med Jernporter. Dens Indgang er saa stor, at, naar den aabnes, Tilskuerne da kunde see alt det, der foretages inden for. Siderne af Skuepladsen forestille overhængende Klipper og Ruiner af nedfaldne Klipper. Adskillige mindre Hvalvinger og Nedgange synes i Bjerget paa begge Sider. Paa Tilskuernes venstre Side sees en Trappe fremmest paa Theatret, som kommer ud fra en sprængt Gang i Bjerget. Det er Nat. Gjennem en Abning i Bjerget sees Maanen, som kaster et mat Skin.)

Første Scene.

Greven af Unna. Fyrsten af Würtemberg.

(Den første kommer ud for Trappen, den sidste sidder allerede ved Tilskuernes venstre Side henimod Fonden i en Bjergkloft med Haanden under Kinden. Begge ere væbnede fra Haand til Fod med sorte Harnisker. En sort Baaben:

— Baabenkappe skjuler Nyg og Bryst, hvorpaa sees et Dødning-Hoved med to korsviis lagte Been af Sølvs.)

Greven af Unna. Her i Dødens Taushed, i Mattens Mulm vil jeg samle mine Tanker, for at kunne opfylde det alvorlige Kald, mig er overdraget. Forfærdelige Kald! at styre den hemmelige Rets Raadsforsamlinger uden Lov, blot efter Samvittigheden at dømme over Menneskers Skjebne. Men jeg skal væbne min Sjæl imod alle Følelser af Menneskelighed, som kunde forlede en Dødelig. Jeg skal gjenkalde i mit Minde den Skjebne, som har gjort Dagen forhadet for mig, og tvunget mig til at søge Indlemmelse i denne Rædsels Bolig, for at hægne Menneskeligheden paa de Uhyrer, hvis skjulte Forbrydelser formere dens Qual, uden at Lovene kunne straffe dem. — En saadan Brøde forkortede den ulykkelige Fyrstinde af Würtembergs Dage. Græffelige Minde! Fra Livets første Aar elskede vi hinanden. Skjebnen besluttede at adskille os — Hun blev Eberhardts Gemahlinde. Vi foresatte os at overvinde vores Kjerlighed, som nu var Brøde. Vi toge den sidste Afsked. En Ridding beskyldte hende. Ulskyldig, men vanæret døde hun siden af Sorg, i det hun skjenkede et Barn Livet, som den skinsyge Eberhardt ei vilde erkjende. Dette Barn forsvandt. Eberhardt sigesaa ulykkelig, som han havde været grusom, flyede

Kydede til disse Boliger. Efter lang Tid mødtes vi her for første Gang, han bebrejdede mig — Ved Hævnens Alter overtydede jeg ham om hendes Ufskyld. Siden have vi tilsammen begravet hende — Men, Ulykkelige — vend atter Tanken fra Livets hensovne Dage. De knuse endnu Dit Hjerte. Sank Dine Kræfter, for med Grimodighed at kunne sige Dom over de Mennekers Skjæbne, som fremstilles for Din Domstoel. Hvor svagt er Menneket til at kunne randsage Brøde, indhyllet i Hemmelighedens Nat. At adskille Ufskyld, bedækket med Brødens Skygger, fra Lasten prydet med Dydens Ynde. Evige Magt! indtil denne Stund har Du frelst mig fra Angeren over en overilet Dom. Beskyt mig til min Dødsfund, og lad mig da endelig finde den Lyksalighed, som jeg har savnet i mit hele Liv. (Han sukker, og bliver en Tid i en bedende Stilling. Fyrsten af Würtemberg staaer og gaaer langsomt frem. Greven af Unna bliver ham vaer.) Hvilken Skygge fremtræder af Hjergets Kløster, maaskee en Ufskyldig, som den himmelige Ret for Narhundrede har fordømt. Vil den advare mig for Uretviished. Dertil behøves ei Skygger at opstige fra den evige Nat. Har nogensinde min Stemme fordømt en Ufskyldig, da stige den op, og raabe Vee over mig! (han gaaer nærmere, og gjenkjender Fyrsten af Würtemberg) Er det Dig, Fyrste af Würtemberg?

Fyrsten

Fyrsten af Württemberg. Ja, min Ven! længe har jeg været her taus, fordybet i Betragtninger. Jeg hørte Dine Sukke. De vakte et Minde, som Døden blot kan udslette — Tak min Ven, at Du nævnede et Navn, som nu lyder blidt for mit Hjerte.

Greven af Unna. Eberhardt! Din Sorg er altid lige søær. Du elsker endnu denne gruelige Bolig.

Fyrsten af Württemberg. Du veed, at siden min Hustrues Død, har min Sjæl blot været sig af Mørke og Rædsel. Den Rørlighed, jeg viser for Verdens Mafsyn er blot Forstilling.

Greven af Unna. Min Ven! Skjæb-
nen har ikke bestemt os Lyksalighed her paa Jorden, vore Følelser vilde worde lønnet i et andet Liv, om vi fortjene det. Dette Haab har ofte oplivet mit Hjerte paa Bredden af Fortvivlelse — Men vore Medbrødre samles.

Anden Scene.

De Forrige. - En Mænade Fridommere
(komme ned af Trappen, alle klædte som Greven af Unna og stille sig paa begge Sider).

Greven af Unna (gaaer til Grottens Port, slaaer tre Slag paa den med en Strids-
hammer, som har ligget skjult under en Steen, og
gives ham af nærmest staaende Dommer. Siden
raaber

raaber han). J, som under Jorden lyde Him-
lens skjulte Høvnere, aabner Domstolens Portel
(Man hører et stærkt underjordisk Døn. Portene
aabnes og opdage Fonden. Inderst er en
Hvælving og der udenfor Dybet af Gruben.
Næsten midt i Grotten, noget til Tilskuernes
venstre Side, er et firkantet sort Alter, og
venstre om det en firkantet Steen, som er
Præsidentens eller Greven af Unnas Sæde.
Omkring Grøttens Bægge er en Bænk, udhug-
gen i Bjerget, og for hver Fridommers Sæ-
de paa denne Bænk er en Slags Gaffel af
Jern, mod hvilken en Fakkell kan stilles. En
af Rættens Betjente kommer op fra Dybet
med en brændende Fakkell. Dette bær see,
saasnart Portene ere aabnede. Greven af
Unna gaaer ind i Grotten, tager Faklen fra
ham, og tænder Ilden paa Alteret. Under
dette komme flere Betjente med slukte Fakler,
og stille sig paa begge Sider af Indgangen
for at give en Fakkell til hver af Dommerne,
i det de gaaer ind, som see strax derefter, i
Procession to og to. De gaae frem og tæn-
de deres Fakler i Alterilden paa begge Sider,
og indtage deres Pladser staaende; Greven
af Unna for Alteret, de Øvrige paa begge
Sider i Fonden. Greven af Unna raaber).

Domstolens skjulte Bøgttere undersøge,
om nogen Ubekjendt har vovet at nærme sig
vor Holig, paa det den Forbødne maae finde
Døden.

(Man hører tre Stød i en Basun fra Dybet.
Fra alle Bjergkløfter fremkomme Domstolens
Bøgttere, klædte som Betjentere med sorte
Baabentapper og Capuchonner over Hovederne,
Bog-

Bogterne have brændende Fakler og dragne Sværd. Fire af dem gaae op af Trappen, to synes ei meer, men to komme tilbage, og stille sig paa begge Sider af Trappen. De øvrige gaae omkring Stuepladsen, og søge, om nogen er skjult, hvorefter de gaae ud den samme Vej, som de kom ind. Dette bør skee hastigt.

Tredie Scene.

Fridommerne.

Græven af Unna. Vi ere forsamlede, og Dødens Glavind forvare vore Hemmeligheder. Dommere, givder Tegnet!

(Alle tage Faklerne i den venstre Haand, og have dem, imedens de med den højre Haand drage Dolkene og holde dem midt for Ansigtet med Spidserne ret ud.)

Giver Ordet!

(De hviske til hinanden og begynde fra Porterne paa begge Sider. De begge inderste hviske til Græven af Unna.)

Hemmeligere Dommere! affige I endnu eengang alle menneskelige Forbindelser?

Dommere. Vi affige dem.

Græven af Unna. Mindes I den Eed, I soor ved Herrens Alter?

Dommere. Vi mindes den.

Græven af Unna. Indtager Eders Dommersæder!

(De stille deres Fakler mod Gæsterne og sætte sig lige for Græven af Unna.)

Vi

Vi ere nedstegne i Jordens Skjød, for at modtage en dristig, maaskee forboven Dødelig, som begjærer at indtræde i vort usynlige Samfund. Svarende hvem er han?

En Dommer. Kunsman von Hertingshausen.

Græven af Unna. Dommere, som have æftet hans Indtagelse, bekræfter Eders Ord! (De sex Dommere gaar frem for Alteret og give Tegnet.)

Dommere, som svare for den Sægende, sig: hvad er hans Kald i Verden?

Den Svarende. Han er Ridder, tjener ved Keiserens Hof og ved hans Hare.

Græven af Unna. Hvem har noget at anføre imod ham?

En Dommer. Han er hverken bekjendt for Dyder eller Laster i de Levendes Verden, ei heller blandt Riddere.

Den Svarende. Han er nys ophoiet dertil af Keiseren.

En Dommer. Det er allerede en Prøve af Mod, at han, skøndt saa ung, har begjært Indlemmelse. Udholder han Prøven, bør han ansees værdig.

Græven af Unna. Samtykker I da hans Indtagelse? Ulykkelig, er han ei kaldet.

Dommerne. Lad ham prøves!

Græven af Unna. Du som svarer for Kunsman von Hertingshausen, se, om han

vedbliver i sit Forsæt, og før ham til Domstolens Porte.

(Den svarende gaaer ud af Grotten og op af Trappen.)

Fjerde Scene.

De Forrige. (foruden) Den Svarende.

Græven af Unna. Et sværere Kald
staar endnu tilbage for os. En ung ulukke-
lig Kvinde er anklaget for gruelige Misgjær-
ninger. Usynlige Hævner, bereder Eder i Ti-
de til at overbælde de menneskelige Bildfarelser.
Den Eviges Retfærdighed styrke Eder!

Femte Scene.

Den Svarende (lader sig tilsyne øverst paa
Trappen med) Runsmann. De Forrige.

Den Svarende. Runsmann! betænk
Dig! end kan Du gaae tilbage.

Runsmann. Jeg har intet Valg. Jeg
er forloren, hvis jeg gaaer tilbage — maaskee
forloren, hvis jeg gaaer frem.

Den Svarende. Svage! Du jitttrer!
Fat Dig. Jeg skal ledsage Dig.

Runsmann. Forlad mig ei! Jeg vil ud-
staae alt.

Den

Den Svarende. Mindes, hvad jeg har sagt, og sat Mod! (Han binder et Klæde for Kunsmands Dine, efter at han har afdaget ham Hielmen, og ført hannem ned af Trappen.) Staae her, Afgrunde omgive Dig.

Græven af Unna. Dommer! hvem bringer Du hid?

Den Svarende. En Dødelig, som har Mod til at nedstige i Jordens Skjød for at hellige sig den hemmelige Dom.

Græven af Unna. Lad ham nærme sig, at han maae see Hævnens Alter og udstaae den Prøve, som enten skal føre ham til os eller til et evigt Mærke.

Den Svarende (gaaer tilbage, og fører Kunsmand ind i Grotten og siger). Er Du rede til at fremtræde for den Eviges Dom? randsag Dig selv og svar —

Kunsmand (med bævende Røst). Jeg er færdig.

(Dommerne gaae hen for at tage deres Fakler; gaae siden hen til deres Pladse, hvor de blive staaende med ophævede Fakler og Dolke. Den Svarende tager Vindslet fra Kunsmands Dine, og fører ham hen til Hævnens Alter.)

Græven af Unna. See her Hævnens Alter og en tusinde Deel af den hemmelige Domstols Lemmer, skjulte, usynlige og adspredte over Jorden. — Hvad er Dit Navn?

Kunsmann. Kunsmann von Hertingshausen.

Greven af Unna. Dette Navn skal ei mere nævnes paa Jorden uden med Forfærdelse, hvis Du har søgt at bedrage den Usynlige, for hvilket intet er usynligt. Hvem har Mod til igjen at see den evige Nat? hvem vil indføre ham i Afgrundens Skjød, for at prøve ham, om hans Kald er Sandhed?

Den Svarende. Jeg vil lede ham.

Greven af Unna. Tag en Fakkell, tænd den i den evige Ild til Beviis paa, at Du har opfyldt Din Pligt.

(Den Svarende tager en slukt Fakkell.)

Gaae!

(Den Svarende gaaer med Kunsmann i den inderste Hvelving, de stige nogle Trin ned og synke indtil de forsvinde.)

Sjette Scene.

Greven af Unna. Dommere. Chor.

Chor af Dommere.

Himmel forbarme Dig

Over den Støvets Søtt,

Som vover vise sig

Her for Din Dom.

Hvis ei hans Hjerte er,

Reent for Misgjerninger,

Reent

Reent for hver Last,
 Forbarne Dig.

(Underjordisk Døn.)

Chor fra Dybet.

Bæve Forbryderen
 Som vil bedrage os.
 Evige Flammers Lys
 Røbe hans Sjæl,
 Omsonst han angre skal,
 Omsonst han raabe skal.
 Afgrunde sukende
 Nøgle hans Røst.

(Græffeligere Døn.)

Stemmer oven fra.

Men hvis hans Hjerte er
 Skyldfri som Himlene,
 Da skal han seirende
 Vinde sin Løn.

Syvende Scene.

Den Svarende (kommer op fra Dybet med en
 en brændende Fakkell i Haanden). De Forrige.

Hjælper mig at bringe den Indtrædende
 tilbage. Han er daanet med Enden af sin
 Ban.

Vandring. I øvigt har han udstaaet Prøvet-
ne, og seet Afgrunden. Denne brændende Fak-
kel er Tegnet paa, at jeg har opfyldt min Pligt.
(Nogle Dommere gaae hen for at hjælpe Kuns-
man. De stige yderst paa Bredden af Dy-
bet for at modtage ham af den Svarende).

Greven af Unna. Dette lover ikke det
Mod, som udfordres af Himlens usynlige Hæ-
nere.

Ottende Scene.

Kunsmann (bæres frem fra Hvalvingen. Han er
daanet. Han lægges ned paa Jorden foran
Alteret. Han vaagner endelig og reiser sig.)

De Forrige.

Greven af Unna. Unge Ridder! enten
har Din Sjæl eller Dit Legem ikke svaret til
Din Djerøhed. Du befries endnu et Aar fra
Hævnens Udførelse. Da skal Du ene gjøre
denne Vandring, og tænde Din Fakkel i den
evige Ild. Da først kan Dolken betros i
Din Haand. Afslæg nu ved Alteret den Eed,
som forbinder Himlens usynlige Hævnere!

(Han gaaer til Alteret. En Dommer foresiger
ham Eeden, skreven paa en Jerntavle.)

Dommeren. Jeg . . . Ravn.

Kunsmann. Jeg Kunsmann von Her-
tingshausen.

Dom-

Dommeren. Affsiger mig alle Baand af Slægtskab, Vennskab eller Erkjendtlighed, som forbinde Mennesker paa Jordens Overflade.

Kunsmann. Jeg affsiger dem.

Dommeren. Jeg sværger Lydighed og Tausshed.

Kunsmann. Jeg sværger.

Dommeren. Jeg sværger at opspøge hemmelige Misgjerninger, og angive alle dem, jeg seer, hører, og formoder, uden Persons Anseelse, var det end en Fader, en Søn, en Broder.

Kunsmann. Jeg sværger det.

Dommeren. Jeg sværger, ved Afslagedes Forhør og Dom at tale Sandhed og følge min Samvittighed uden at røres af Had eller Vennskab.

Kunsmann. Jeg sværger.

Dommeren. Og skulde jeg bryde denne Eed, underkaster jeg mig Himlens og Menneskers Hævn.

Kunsmann (gjentager det Ord til andet).

Greven af Unna. Det er nok. Hemmelige Dommere! giver Tegnet.

(De høve Dolk og Fakler. Greven af Unna, Fyrsten af Württemberg og en anden Dommer lægge Hænderne paa Kunsmanns Hoved. Han knæler.)

Jeg Bernhard, regjerende Greve af Unna, Friherre og Hovedsmand for den Evige Hævnss Redskab, skjulte, usynlige og spredde over Jorden,

den, vender mig mod Jordens fire Hjørner
(Han drager Dolken, og fører den til fire Sider,
sætter den saa ind igien, og lægger atter Hænder-
ne paa Kunsmands Hoved) og forkynder, at
Kunsman von Hertingshausen er antaget til
Medlem af den himmelige Ret med alle de Ret-
tigheder og Pligter, som følge den. Uden Dol-
ken og Straffens Udførelse.

(Kunsman reiser sig; tvende Dommere sætte Hjel-
men paa hans Hoved.)

Her er Fakkelen! (Han tager en Fakkeld,
og giver den til Kunsman) Søg Lys i Mørket,
og hård Din Sjæl ved Dødens Raskyn! tag
Sæde blandt os, og glem aldrig den Eed, saa-
længe Du lever!

(Kunsman sætter sig blandt Dommerne, Greven af
Unna sukker dybt, og siger)

Naar skal den Dag oprinde, da Laster
og Brode er udryddet af Jorden. Da have
vi naaet vort Maal. Da venter Lønne os.
Himlens Hævner! I da Münster er anklaget.
See om hun har indstillet sig!

(Tvende Dommere gaar op af Trappen.)

Lader os berede os til vores gruelige
Foretagende! (Han knæler ved Altaret. De øv-
rige ligeledes paa deres Stæder.) Ewig, Retfær-
dighed, som gav Dødens Glavind i mine og
Medbrødres Hænder, aabne vore Dine, at vi
kunne see ind i deres Hjerter, over hvis Skjæb-
ne vi skulle fælde Dom.

(Alle staar op.)

See over den, som vidende skæner den
Skyldige!

Dommerne. See over ham!

Greven. See over den, som fordømmer
den Ukyldige!

Dommerne. See over ham!

Greven. Lader os bedække pore Ansig-
ter, at vi ei gjenkjendes.

(De lade Vizirerne paa Hjelmene ned.)

Tiende Scene.

De tvende Dommere (som ginge op af Trappen
lade sig atter tilsyne med Ida og Münster;
begge med tilbundne Dine paa det øverste
Trappetrin). De Forrige.

Den ene Dommer (til Münster). Da
vergiv nu den Ulykkelige! Dig er ei tilladt at
følge hende længer.

Münster (omfavner Ida). Farvel, Ida!
Englene skulle ledsage Dig, og glædes ved Din
Seier. (Han føres bort af en af Dommerne.)

Tiende Scene.

De Forrige (undtagen Münster og den ene
Dommer).

(Den ene Dommer fører Ida ned af Trappen,
forlader hende, og gaar til Grottens Indgang.)

Greven

Greven af Unna. Hvo nærmer sig disse Boliger?

Dommeren. En Dommer, som leder en Anklaget til Høvnens Alter.

Greven af Unna. Viis os Tegnet! (Dommeren viser Dolken og Fakkelen. Dommeren fører den Anklagede til Alteret. Man hører tre langsomme Klemninger med en Klokke. Dommerne tage Bindselet fra Ida's Dine, og lede hende ind i Grotten).

Ida Münster anklaget for Trolddom, for tilfigtet Mord, for Hæisforræderie. Vi, den Usynliges skjulte Høvnere, kalde Dig for den evige Retfærdigheds Dom! Svar!

Ida (i Begyndelsen af denne Scene bærer hun, men fatter lidt efter lidt Mod, og bliver rolig). Jeg er uskyldig. De Misgjerninger, hvorfors jeg anklages, ere mig ubekjendte.

Greven af Unna (med Værdighed, men uden Haardhed, saaledes under denne hele Tid). Det er forgjæves her at dølge Sandheden. Himlens Høvnere randsage dødelige Hjerter, og Dødens Glasind træffer Bedrageren.

Ida. Ulykkelig, forladt af Mennesker, er dette mit Haab.

Greven. Anklagere! overbeviis den Skyldige!

Anklageren. Ida Münster! er det sandt, at Du har begjert og faaet en Lok af Keiserinde Sophie's Haar?

Ida.

Ida. Ja, det er sandt, og den Gave
 skatter jeg høiere end al Verdens Rigdom.

Anklageren. Ida Münster! er det
 sandt, at Du elsker Herman von Unna.

Ida. Ja! jeg frygter ikke for at til-
 staae det.

Anklageren. Dette er Drivstødrene til
 hendes Brøde. Dommere! da Ida fornam
 den Kjerlighed, Herman von Unna havde fattet
 til Keiserinden, skaffede hun sig en Lok af hendes
 Haar, for med Mørkets Anders Hielp at
 udføre sin Hævn.

Ida. Jeg Ulyksalige! i hvilke Hænder
 er jeg falden! (Seer sig omkring med Forbættelse)
 Gud! gives der en Afgrund, som Din Almægt
 ei kan naae?

Greven af Unna (med en Slags Omhed).
 Forbavne! haan ei den, Du ikke kjender.
 Svar paa Beskyldningen!

Ida. Den er falsk, grum, umenneske-
 lig. Herman skulde elske en anden? O Gud!
 jeg søge Mørkets Anders Hielp! Jeg hæv-
 ne mig paa Sophie! — Dette overgaaer mine
 Kræfter. Jeg udholder det ei.

Anklageren. Dommere! Samvittighe-
 den slaaer hende.

Ida (fatter sig). Rei! Barbar! min
 Samvittighed er reen. Blot Tanken af de
 Misgjerninger, Du har opdigtet, forfærder
 mig.

mig. — Gud forbarme Dig! hvor skal jeg flye hen?

Greven af Unna. Ophør med forgjæb
Raab. Svar Din Anklager!

Anklageren. Du nægter da, at Herman von Unna elsker Keiserinden.

Ida. Ja! jeg nægter det. I min Døds-
stund skal jeg nægte det.

Anklageren. Hvo kan bevise, at Herman von Unna altid med Henrykkelse har talt om Keiserinden, og været hendes ivrigste Forsvarer.

Kunzmann. Det har jeg desværre ofte hørt.

Mogle Dommere. Vi kan bevidne det.

En Dommer. Herman von Unna er en redelig Mand. Det er ingen Brøde at hævde Dyden og forsvare den.

En Anden. Hermans hele Liv er et Exempel paa Dyd. Man bør ei tro ham skyldig paa saa svage Grunde.

Ida. Gives her ogsaa Mennesker, som beskytte Uskylden. O, da er ei alt Haab forloret!

Anklageren. Dommere! Her er ei Spørgsmaal om hans øvrige Levet. En Hyklere kan længe bedrage. Er her ingen, som kan bevidne Hermans lastværdige Kjærlighed for Keiserinden?

Kunz-

Rundsmann. Det er min Pligt at sige Sandheden. Den Sed, jeg har svoret ved dette Alter, er mig helligere end alle andre Løfter. Med Bedrøvelse maae jeg tilstaae det: Herman har selv betroet mig det som en Hemmelighed, at han elsker Keiserinden.

Ida. Bedragere! var dette sandt, hvor sød skulde da Døden være mig? — Men — Herman har svoret, at han elsker mig og ingen anden. Hans blotte Ord ere helligere end alle Eder.

Anklageren. Flere Vidner bevidne hans Brøde.

Greven af Unna. Flere at han hædrer og forsoarer Keiserinden — end at han elsker hende.

Anklageren. Saaledes var min Mening. Men dette angaaer blot Dribesjædrene til Ida's Misgjerning. Det er almindelig beklendt, at Keiserinden blev syg strax efter den Tid, hun gav hende en Lok af sit Haar.

Mange Dommere (efter hinanden). Ja, det er sandt.

Fyrsten af Würtemberg. Sandsynligt, men beviser intet.

Anklageren. Først Sandsynlighed, siden Bevis. Bevidner nogen, at Keiserinden fra samme Tid fik en ubegribelig Længsel efter Ida, lod kalde hende til sit Hof, og nød ingen Ro, førend Ida indstillede sig?

Mange.

Mange. Ja!

Anklageren. Er det sandt, at da Ida var kommen, bød Keiserinden sit Hof at gaae ud, og beholdt hende ene hos sig, at en Stund derefter Keiserinden bleg, mat og anfaldet af en brændende Feber indførtes i sit Sovestue, og kunde ei stilles fra denne Fortryllelse, men holdt hende endnu i Haanden, da man ledede hende?

Nogle. Saaledes berettes der.

Anklageren. Er nogen erfaren Læge her, som kjender Keiserindens Sygdom?

En Dommer. Jeg er Læge, men maae tilstaae, at jeg ei kjender denne Sygdom. Jeg finder den unaturlig, og de kraftigste Lægemidler ere forgjæves mod den.

En Anden. Jeg er af samme Tanker.

Anklageren. Er det sandt, at Ida Münster, en ringe Haandværksmands Datter, da hun først visede sig ved Hoffet, vakte alles Beundring ved hendes fine og tugtige Sæder, som blot kunde erhverves ved en lang Omgang ved Hoffet og den fineste Opdragelse?

Mange. Det er sandt.

Anklageren. Ida! Din Faders Huus blev jo lagt i Aske for et Aar siden?

Ida. Ja!

Anklageren. Gjør ikke Herman igjennem Luerne for at frelse Dig?

Ida

Ida (med Udtryk af en Slags Seier).
 Jo! — Mindet af denne Stund skal følge mig
 i Graven, o Herman! Herman! hvor er Du i
 dette Dieblis? ak, vidste Du min Skjæbne, Du
 hastede ned i Jordens Skjød for at frelse mig.
 Svage, svage vare Eders Dolke mod hans sei-
 rende Sværd.

Breven af Unna. Ulykkelige — Stad
 ikke selv Din Sag — Alle de Hære, som føre
 Vaaben paa Jordens Overflade kunde ei frel-
 se Dig af vore Hænder. Vor Bolig er util-
 gjengelig for vore Fiender. Dødens Afgrund
 er aaben mellem os og dem. Far fort An-
 klager!

Anklageren. Ida! er det sandt, at Din
 Fader, efterat hans Huus og Værksted var lagt
 i Aske, snart igjen fortsatte sit Haandværk, og
 at hans nye Huus strax blev forseet med alle
 Nødvendigheder.

Ida. Ja det er sandt. Himlen har
 velsignet hans Flid, og han er velhavende.

Anklageren. Da Ida kom efter Kes-
 serindens Indbydelse til Hoffet, var hun saa
 prægtig klædt, og forseet med saa dyrebare
 Smykker, at hun fordunklede alt, som omgav
 hende.

Mange. Ja det er bekjendt.

Anklageren. Paa hvad Maade har en
 Haandværkere, aldrig bekjendt for riig, og nys
 brand,

brandlidt, kunde udsnyre sin Datter med saadan Pragt?

Ida. At min Fader ved lovlige Midler har forhvervet sig sin Rigdom, dette tør jeg med Eed bekræfte i min Dødsstund.

Anklageren. Hvoraf kommer vel det Mod, hvormed Ida gjør Rede for hvert Spørgsmaal for denne gruelige Domsstoel og i Afseende af Hævnens Alter, for hvilke Hjerter bæve, om ikke af en overnaturlig Magt?

Ida. Fætte! Du kjender da ei den Kraft, Himlen kan indgyde i den Ufskyldiges Hjerter. Dommere! jeg kjender denne Kraft, og bæver ei mere for Eders Magt. Ere i retviise, skulde I beskytte mig. Ere i Ufskylds Forsølgere, skal Himlen beskytte mig eller kalde mig didhen, hvor Eders ødelæggende Glæve vind ikke kan række.

En Dommer. Dette er besynderligt. Hendes Styrke er overnaturlig.

En Anden. Er det Ufskylden, som giver hende Kraft, eller er det et ukjendt Væsen, som leder hendes Tunge og styrker hendes Mod?

En Anden. En soag Kvinde i Livets Vaar. — Jeg forbauses.

Kunsmann. Dette Mod skal snart falde. Ida! jeg vil undskyldte Herman, fordi han overgiver Dig i Moden. Hans Kjerlighed til Keiserinden er opdaget. Alt venter han sin Straf

i Taarnets dybeste Fængsel. Trøst Dig! Du faaer snart Hævn over den Utroe.

Ida (med Forstrækkelse). O Gud! men hvor jeg troe, hvad Du siger? Nei — Sandhed har aldrig talt gjennem Din Mund — Herman i Fængsel! Herman venter Døden — (Hun knæler og raaber i Lidelsens højeste Udtryk) Af Dommere! have I ei Vaaben nok til at døde en Bærgeløs? — Skal denne Barbar med digtede Lidender give mig en langt grueligere Død, end der stod i Eders Magt, om jeg dømtes skyldig?

Fyrsten af Würtemberg. Det er uværdigt at knuse en Ulykkelig — maaskee Uskyldig.

Anklageren. Er dette talt af en Dommere, som har affagt alle menneskelige Følelser og Forbindelser?

Fyrsten af Würtemberg. Hendes Brode er ei beviist. Hun er ei dømt. Væ det Umenneſke, som ogsaa har affagt sig den Omhed, Retfærd og Samvittighed billigere.

Breven af Unna. Anklager! faer fort uden Afvigelser fra Sagen!

Anklageren. Ida! nægter Du, at Keiserinden elsker Herman? kan Du nægte det?

Ida. Dommere! findes der Menneſkelighed i Eders Bryst, siger mig Hermans Skæbne eller dræber mig af Medynk! Dræber mig!

Anklageren. Dommere! hun vil ei svare. Hun maae bevæges dertil.

Greven af Unna (rørt). Svar, Ulykkelige, svar!

Ida. Nei! nei! jeg svarer ikke mere. Grumme, siger mig Hermans Skjæbne! (falder hen i Tanker) men han fresser mig ei — han overgiver mig! (med Hæftighed) Ja! han er da i Tanker — han er død — han er død — O! siger mig det! end mine Plager! Hver Minut er mig en Tvivl af Død! (Hun kaster sig til Jorden, og græder hæftigt) Herman! elskede Herman! Du er da ikke mere! Snart, snart, skal jeg finde Dig igjen. (Hun reiser sig, og gaaer med Bestemthed til Alteret) Dommere — jeg er skyldig — straffer mig!

Nogle Dommere (vende sig bort og græde).

Anklageren. Dette Sted vanhelliges ved svage Taarer. Hun bekjender sin Brøde.

Fyrsten af Würtemberg. Bekjendelsen er ikke sand. Hun søger Døden.

Anklageren. Hendes Brøde er i Forveien beviist.

Nogle Dommere. Nei — Falskhed — Forræderie.

Andre. Jo! ingen Blodshed —

Greven af Unna. Orden og Tausshed — tael Anklagere!

Anklageren. Ida bør overlevere til Retten den Haarlok, hun har faaet af Keiserinden.

Grev

Greven af Unna (til Ida). Overlevede
den!

Ida (udmattet). Jeg er i Eders Bold,
uden Beskyttelse. Ha! hvis dette end yderme-
re kan bevise min Brøde, see her! (Hun løser
en Guldkjede, som hun har om Halsen, og hvori
Haarlokken er fæstet og indviklet i en Ring.)
Elskede Pandt paa et helligt Vensteb, Du skul-
de have fulgt mig i Livet og i Døden, — jeg
kan ikke forsvare Dig — Alt er mig berøvet.
Jeg er skyldig! haster, haster med Døden!
(Med Nøje gaaer hun frem, og giver Riæden til
Greven af Unna.) Værdige Mand! Din Røst
vækker min Fortrolighed. Ak! hvis en Grav
undes mig her, lad dette følge mig i dens
Skjød!

Greven af Unna (tager Riæden, seer paa
Ringene, og synes at undertrykke en heftig Følelse,
vinker ad Fyrsten af Würtemberg, som kommer
frem, og med taus Forbauselse modtager Riæden af
ham. Fyrsten sætter sig, og betragter Ringene med
tiltagende Følelse. Ida bleg og mat er i stum
Forventning af sin Skjæbne. Hendes Hoved lü-
der og Armene hænge ned, stundom er hun paa
Veien til at besvime. Greven af Unna farer fort).
Anklagere! har Du mere at tillægge?

Anklageren. Der behøves ikke mere.
Brøden er bevist og to Gange bekjendt.

Greven af Unna. Hemmelige Dom-
mere! Jeg vender mig mod Jordens fire Hjørner
(han fører Dolken mod fire Sider) og forkynder,

at Dom skal faldes over Ida Münster. Vee
over den, som vidende skaaner den Skyldige!

Dommerne. Vee over den!

Greven af Unna. Vee over den, som
fordømmer den Ufskyldige!

Dommerne. Vee over den!

Greven af Unna. Dommere, giver E-
ders Stemmer!

Fyrsten af Würtemberg. Mit Hjerte
er rørt; o Gud, jeg kan ikke stemme endnu.

Endeel af Dommerne. Hun synes
ufskyldig.

En anden Deel. Hun synes skyldig.

Greven af Unna. Vil nogen ved Hæv-
nens Alter aflægge Ed, at hun er ufskyldig?

(Almindelig Tausshed.)

Vil nogen ved Alteret aflægge Ed at
hun er skyldig?

Kunsmann. Jeg —

Greven af Unna. Gaae frem —
læg Din Haand paa Alteret og sværg!

Kunsmann (gaaer frem til Alteret, stand-
ser hastigt med Forfækkelse, og gaaer tilbage).
O Gud!

Greven af Unna. Forfækker Ditt
Samvittighed Dig? — Du har vidnet — Du
har anmeldt Dig, sværg — eller vent Døden!

Kunsmann (gaaer atter frem, men standser
lige saa hastigt og raaber). Al! (Han besvimer,
nogle Dommere modtage ham, og lægge ham paa
Jorden.)

Flere

Flere Dommere. Falsk! Falsk! falsk! Falsk!

Anklageren. Mæthed efter Proven.

Andre. Retten vanhelliget.

Nogle. Forræderie!

Andre. Svaghed!

Anklageren. Retten er ikke upartisk. —
Forgjæves strider Sandhed her mod Skjønhed
og Ungdoms Ynde.

Nogle Dommere. Forvoorne Forrædere!
(De drage Dolkene, og ere færdige at anfælde
Anklageren.)

Anklageren. Brødre! Beskyttelse mod
Strafværdige, Forsørte! (Andre drage Dolkene for
at forsvare ham.)

Greven af Unna (med høi Røst). Himmelske
Dommere! glemmer ei den Fed og den
Lydigheid, I ere skyldige! I Kraft af mit Em-
bede byder jeg Stilhed. Hædrer mit Bud, el-
ler vender Eders Dolke mod mig!

(Alle sætte sig, og der bliver stille.)

Fyrsten af Würtemberg (staaer op).
Dommere! jeg foreslaaer et Middel til at ud-
finde Sandheden. Rensmand bør føres i den
mørke Hvælving, og blive der, indtil han faaer
sin fulde Samling, faaer betænkt sig, og svær-
ger, eller aabenbarer, hvad der har hindret
ham deri.

(Rensmand er imidlertid vaagnet, og daaner igjen.)

Greven af Unna. Dommere! give I
hertil Eders Minde?

Ans

Anklageren. Jeg sætter mig derimod!

Greven af Unna. Dommere! samtykke I?

Dommerne. Ja!

Greven af Unna. Fører ham i Hælvningen, og lader ham der, indtil han raaber. Jeg synes at see gruelige Forbrydelser skjulte under denne Hændelse.

(Kunnsman føres hen i den mørke Hælvning.)

Vil flere besværges Ida's Uskyld eller Brøde?

(Almindelig Tausshed).

Hemmelige Dommere! den mørkeste Tid af Natten er forbi. Det er nødvendigt, at vi oppebie Oplysning. Tilslutter vor Bolig, og forfærder de Forbovne, som maatte driste sig til at nærme den.

(Man hører underjordisk Døn, og tre Stød i Bassunen. Porterne tilsukkes, og i det samme seer man Nattens Betjentere komme frem med Fakler i Hænderne af alle Klosterner, hvorpaa Dækket falder.)

Femte Aft.

(Keiserens Audience-Gemak. Det er endnu Nat).

Første Scene.

Keiseren (allene).

Hvorlænge skal denne gruelige Nat vare? Sønnen flyer den Ulykkelige. — Hvor husvaelende havde et Diebligs Søn været mig! Sophie elsker da en anden? Denne Forræder er i min Vold. Jeg kan døde ham, men jeg kan ikke berøve ham et Hjerter, som i hans sidste Stund udgjør hans Trøst. Og jeg! mere hadet, mere foragtet skal henlægge et usselt Liv og misunde ham sin Skjæbne. (Han aabner Døren, og raaber) Hvor er Kunsman? Lad ham komme ind!

Anden Scene.

Keiseren. Een af Hoffet.

Hofmanden. Kunsman er ikke seet siden en Time for Midnat.

Keis

Keiseren. Er nogen Urolighed hørt?

Hofmanden. Ikke andet end et under-
berjordist Don, lig Tordenen, men man veed
ikke hvorfra.

Keiseren (med Rædsel). True mig ogsaa
Elementerne, er Menneskenes Had ei nok? Lad
søge Kunsman og Prindsessen af Ratibor!
(Hofmanden gaaer).

Tredie Scene.

Keiseren (allene).

Jeg har ogsaa hørt dette Tordenslag.
Men Tordenen forkrækker mig ei mere. So-
phies Utroskab er det eeneste, som dræber mig.
Ak! jeg har fortjent den, jeg Ulyksalige! Men
hendes Ukyld viser sig saa tydeligt for mit
Hjerte. Umuligt, umuligt at tænke Brode ved
at tænke Sophie.

Fjerde Scene.

(Det dages.)

Keiseren. Ratibor.

Keiseren. Ratibor! Matten har været
forkrækkelig, og mørk er Dagens Byrd. Har
Du flere Dolke til at gjennemføre mit Bryst.
Sophies Utroskab — Jeg overlever ikke Bis-
heden

heden derom. Hvorledes har hendes Tilstand været?

Natibor. Hun har sovet. Lægerne foreskriver, at Faren er forbi, og at hun skal vaagne aldeles i Bedring.

Keiseren (sukkende). Den Uskyldige sover.

Natibor (med Bitterhed). Ja, den Uskyldige sover — Men hun, mattet af Sygdommens Hæftighed, har lagt i Dvale. En eneste Gang har hun været urolig og talt i Søvn.

Keiseren. Hvad har hun sagt?

Natibor. Begjær ei at vide det. Et svagt Hjerte bør skaaes.

Keiseren. Siig, hvad har hun sagt?

Natibor. Du spørger forgjæves, Ben-ceslaus! Næie, næie skal jeg dølge de Dolke, som kunne saare Dig. Min Haand skal ikke drage dem, hvis det staaer i min Magt. Himlen tillod mig at afvende den eene, som virkelig var dødelig.

Keiseren. Undres ei over min Forvirring. — Rød mig af min Qual! Viis mig Sandheden klar, overbevisende, om ogsaa dens Lys skulde dræbe mig.

Natibor. Skal jeg endnu stille mig blot for den Mistanke at bedrage Dig? Utaal- nemmelige! viid: jeg elsker Dig ei mere. Med- ynk, Foragtsens Medynk er den eneste Gølelse jeg har tilovers for Dig, feige Belysning!

Keiseren.

Keiseren. Hvor dybt er jeg falden, at man saaledes kan tiltale mig. Nøes har Nat og Dag lydet for mine Øren, og ophøiet min Sjæl til en indbildt Høide, en Høihed uden Grundvold. Den sank under mine Fødder, og jeg er falden. Vee Eder, som med Smiger forgifte Tyrskers Hjerter! Klager siden over Tyranner! det er Eders Nedrigheid, som opammer dem. Herman! Herman! Du vilde dræbe mig, men Du har aldrig berømt mig. Natibor! bliv ved! træd paa den Faldne! Ha, jeg martres grusomt. Jeg kjender mig ikke selv. (Han kaster sig paa en Stol, og falder i en dyb Dvale).

Natibor (for sig selv). Hvilke uformodentlige Lysstraaler glimte frem i hans Sjæl! Kan nogle Timers Fortrolighed med et Væsen som Herman virke en saadan Forandring. — Ja, Herman! Du er stor!

Keiseren (i en Slags Vildelse). Herman raabte: døm aldrig nogen uhørt.

Natibor (for sig selv). Jeg er forloren, hvis dette vedbliver. Men, Usle! hav Mod, og kjæmp til det Yderste! (Hun nærmer sig Keiseren, som sukker dybt, og seer hende ei.) Venceslaus! Din Tilstand sønderslider mit Hjerter. Jeg kan ikke udholde at see Dig i denne Afgrund af Marter. See den Haand, som udstrækkes for at frelse Dig!

Keiseren. Hvem kan frelse mig, hvem vil frelse mig?

Natibor.

Ratibor. Jeg — Ulykkelige! Jeg.

Keiseren (seer op med Forundring til Ratibor). Du Ratibor!

Ratibor. Ja, Wenceslaus! sat Dig! — Du er i en farlig Forlegenhed. Af alle Svagheder hos en Fyrste er Modløshed i Røden den farligste. Jeg bør ei mere dølgge Sandheden for Dig. Du maatte vide alt, Du maatte udstaae alt, for igjen at vinde Roe. Hav Mod, seire! og jeg skal tilgive Dig.

Keiseren (staaer op og raaber høftig). Gis mig Tiender med Sværdet i Haanden! Jeg skal seire over dem.

Ratibor. Du maae overvinde andre Tiender — de ere i Dit Hjerter, i Din Indbildning, sig: har Du nogensinde været ulykkeligere, end siden Du fortroede Dig til Herman?

Keiseren (atter nedslagen). Nei! Ihi da først saae jeg ind i mit Hjerter.

(Han sætter sig.)

Ratibor. Viid da, at ogsaa jeg har havt Fortrolighed til denne Usling! Han bemægtigede sig min Indbildningskraft, og opfyldte den med Grofstræffelse. Snart blev han mig nødvendig, og holdt mig bestandig i Frygt for at raade enevældig over mine Handlinger. Til Din og min Ulykke kunde jeg ei dølgge en vis Kulde, en vis Frygt, som hans Rærværelse vakte hos mig. Hans skarpe Øie mærkede det. Han saae: at jeg ei længer kunde bedrage,

ges, og at han var forloren, hvis han ei tænkte paa Middel til sin Rædning. Da vendte han sig til Dig. Hvad Betsyldninger han har gjort imod mig, ønsker jeg ei at vide. Under alt dette havde jeg opdaget hans Kjerlighed til Keiserinden. Han mærkede det, og vilde skynde mit Fald. Det øvrige veed Du selv. Jeg gyser endnu ved Mindet af den Stund, da Forræderen opdagedes i sin hele Gyselighed. Frygt ei, Wenceslaus! hans Anhang er ikke stort. Jeg begynder at kjende dets Omfang. Vær rolig! og Du er frelst. Men eet maae jeg endnu opdage Dig. Jeg skjælver for at sige det; men Du maae vide alt. Vild da, at Sophies og Hermans Kjerligheds-Handel er ingen Hemmelighed mere. Du er vanæret, Wenceslaus! Du er vanæret. Dette sonderknuser mit Hjerte.

Keiseren (hæftig). Kan jeg da ei mere undsøge denne Afgrund af Plager?

Natibor. Nei! Du kan ikke undsøge dem, hvis Du skal ræddes. Fortryd ei Dit Forhold mod Sophie! Hun har fortjent det og just da, naar jeg eensom bebreidede mig, at vor Kjerlighed gjorde hende ulukkelig, da jeg var færdig at rive mig ud af Dine Arme, om det havde været mueligt for et Hjerte saa svagt som mit, og dette Maal for min Omhed, for min Agtelse var den lastefulde Sophie! Ak! med Bedrøvelse har jeg maattet drage Dækket fra

fra Dine Dine. De har havt hemmelige Sammenkomster. Ida er indstævnet for den hemmelige Domsstoel som meddeelsagtig i Brøden. De have havt Sammenkomster. Verden veed det, og Sagen med Herman og Sophie er i alles Munde. Denne Skam kan ikke afvættes.

Keiseren (gaaer hastig nogle Trin, standser vildt og stirrende). Med Blod kan den afvættes. Hvor er Kunsman?

Ratibor. Overil Dig ei, Wenceslaus! Dit Sind er i Oprør!

Keiseren (rasende). Hvor er Kunsman?

Femte Scene.

En Hofman. De Forrige.

Hofmanden. Man har forgjæves søgt Kunsman.

Ratibor. Han er vel beskjæftiget med at opdage nye Forrædere. (sagte) Hans Udeblivelse forstrækker mig.

Keiseren. Kald Hovedsmanden for Dagten!

Sjette Scene.

Ratibor. Keiseren.

Ratibor (med forstilt Forstrækkelse). Hvad er paa Færde, Eders Majestæt?

Keiseren.

Keiseren. Jeg lydes ei meer. Man
doøler.

Syvende Scene.

Hovedsmanden for Bagten. De Forrige.

Keiseren. Gaae! lad strax dræbe Her-
man von Unna i Fængslet! Gaae! vær en
Synild! kom tilbage, naar det er gjort.

(Keiseren gaaer frem og tilbage i Kaserie.)

Ratibor (til Officieren). Naar Du stø-
der Sværdet i den Nedriges Hjerter, da sig ham
med det samme, at Ida Münster er i den hem-
melige Rets Hænder! Gaae! Skynd Dig!

(Officieren gaaer bort med For skrækkelse.)

Ottende Scene.

Ratibor. Keiseren.

Ratibor. Eders Majestæt! . . .

(Keiseren hører hende ei, men gaaer frem og til-
bage i Kaserie.)

Keiseren. Kan ei astoes? . . . jo med
Blod kan den astoes! Ha! de have havt Sam-
menkomster, Herman og Sophie. De skulle
snart samles igjen (seer sig omkring). Hvem er
her? Ratibor! Sophies Skjæbne er i Dint
Haand. Nei! da er hun frelset. Dit Sind
er ikke oprørt. Mit er oprørt. Jeg maae see
hende.

Ratibor.

Ratibor. Tilgiv hende, Wenceslaus!
men see hende ei!

Tiende Scene.

En Officier. De Forrige.

Officieren. En stor Mængde Folk forsamles i den ene Ende af Staden.

Keiseren. Hvor er Kunsman?

Officieren. Man har søgt ham omkring i hele Byen. Ved Dagterne har han ei været.

Tiende Scene.

Sophie (ført af tvende Fruentimmere).

De Forrige.

Sophie. Wenceslaus! Naade for Ida. Hun er stæbnet for den hemmelige Ret, forsvundet, bortført. Frels hende. Hun er uskyldig.

(Man hjælper hende at sætte sig paa en Stol).

Keiseren. Du beder for den Uskyldige!
— er Du det selv?

Sophie (sagte til Fruentimmerne). Hvad siger han?

Keiseren (seer rørt paa Sophie). Dette himmelske Blik — og Brøden i Hjertet. —

Sophie.

Sophie (med Værdighed). Wenceslaus! Dette udholder jeg ikke — tael! vov at beskylde mig.

Ellevte Scene.

En Officier. De Forrige.

(Under denne Scene sees Matibor at gaae frem og tilbage med tiltagende Fortvivlelse.)

Officieren. Folkehoben er utallig. Den er væbnet, og nærmer sig med stærke Skridt. En Vagt har strakt Gevær. De nærmeste værges sig med Noie.

Keiseren. Vel! Maalet er fuldt. Samle dem, som endnu ville forsvare deres Konge! Samle dem paa Slotspladsen! Jeg skal træde i Spidsen. (Han gaacr til den indre Dør, og raaber) Giv mig Vaaben, hurtigt! (Mogle Hofmænd komme, og væbne ham.) Sophie! Dit Offer skal døe, men ei den skændige Død, Du beredde det.

Sophie. Gud! viis mig min hele Uskyld, at jeg ikke skal knuses af hans Ord.

Tolvte Scene.

Den første vagthavende Officier. De Forrige.

Officieren. Forgjæves vilde jeg dræbe Herman von Unna. Han selv frelsede mig fra

fra Soldaternes Kaserie, og tvang dem endelig til at slippe mig. En stor Folkehob nærmede sig til Fængselet. Da først foer han ud, og i Spidsen af Vagten gif han mod Folket.

Sophie (med et hæftigt Suf). Nys var jeg saa nær ved Døden, og jeg skal overleve dette!

Keiseren. Herman i Spidsen for Oprørerne, saa meget sikkrere er jeg paa Døden — Jeg kan vente den her. (Til Officieren) Befal, at alle Slottets Porte aabnes, at ingen nægtes Udgang, væbnet eller uuebnet.

(Han drager Sværdet, og støtter sig derpaa med rolig Værdighed.)

Katibor (i yderste Fortvivlelse for sig selv). Alt er ude. Timen er kommen. — Herman! hadet, foragtet af Dig besluttede jeg at døe — men jeg vilde hævnnes — forgjæves, Du seirer! — jeg kan døe uhævnet.

(Hun gaaer ud.)

Keiseren (kold). Hvor gaaer Du hen Katibor?

Katibor. Alt skynde paa min Skjæbne.

Keiseren. Du gjør Ret! Ane Forrædernes Vold, men jeg har baaret Krone, jeg har ført Vaaben, jeg maae falde med Ære.

Trettende Scene.

Greven af Unna og Fyrsten af Württemberg (klædte og væbnede som Riddere, føre Gda mellem sig). De Forrige.

Keiseren (forundret). Fyrste af Württemberg! Greve af Unna! hvad kalder Eder hid paa denne Tid?

Greven af Unna. Vi ere kaldede af den hemmelige Ret, for at føre Gda tilbage uskyldig, værdig Menneskelighedens Høiagtelse. (Gda knæler for Keiserinden. Hun omfavner hende.)

Keiseren (til Greven af Unna). Kommer Du for at see Din Grænde støde Sværdet i mit Bryst, bemægtige sig min Trone og min Hustru?

Fjortende Scene.

(Baabengny uden for Døren. Bagten kommer baglænde og sægtende ind af Døren). Greven af Unna og Fyrsten af Württemberg (drage Sværd, og stille sig paa begge Sider af Keiseren). De Forrige.

Keiseren. Soldater! lader af at forsvare mig! Folk! hører op at stride! fremkalder Anføreren Herman von Unna! Har han Mod, da møde han mig!

(Striden

(Striden vedbliver, Bagten overvældes, Folket styrter kæmpende ind. Keiseren staaer aldeles stille med Bærdighed, som vækker Værefrygt hos Folket).

Femtende Scene.

Herman (gjør sig Vej gennem Folket. Man seer nogle af dem falde paa begge Sider af ham). De Forrige.

Herman. Har Keiseren ingen Dag? findes ingen tro Undersaatter (til Bagten) Feige! følger mig! (til Folket) Følger Herman vort Unna! kom! Mængden er stillet, nogle faa Af-sindige ere endnu tilbage.

(Folket følger ham. En nye Trup viser sig ved Døren. Han møder dem, driver dem tilbage, og forfølger dem. Man hører Bagbens braget lidt efter lidt forsvinde.)

Sextende Scene.

De Forrige (foruden Herman og Bagten).

Keiseren. Er dette en Drøm?

Greven af Unna. Er dette min Frænde, som skulde støde Sværdet i Dit Bryst? Skjæbnen og Hermans Dyd har allerede for en Deel lagt for Dagen, hvad den hemmelige Ret havde befalet os at opdage. Viid: at hvis Keiserinden er beskylt for nogen Brøde, da er det falskt. Hun er ei skyldig, paa vort Rids

Ridderord. Kungman, som søgte efter Rattibors Tilskyndelse Indlemmelse i den hemmelige Ret, for at sige falskt Vidnesbyrd mod Ida, har bekjendt alt og dræbt sig i Rettens Paa-syn. Idas Anklagere, ligeledes bestukne af hiint Uhyre af Qvinde, er i evigt Fængsel. Vid, Wenceslaus! at statte Din Gemahlinde! Hun er en Prydelse for Jorden. Hvor er Rattibor? Hun er stævnnet for den hemmelige Ret.

Keiseren. Gør hende ind!

Et Hoffruentimmer (som under Begyndelsen af Scenen er indkommen, og i Samtale med de øvrige har yttret Skræk og Afsky, træder nu frem). Hun er ikke mere. I Fortvivlelse er hun død af Gift, som hun selv havde taget. Hendes sidste Ord vare disse: Siig Keiseren; Herman er uskyldig, Ida er uskyldig. Jeg gaaer ind for Guds strænge Dom!

Keiseren (kaster sig for Sophies Fødder). Ak, Sophie! jeg vover ei at opløste mine Dine til Dig. — det var hiint Umenneske, som be-skyldte Dig. Hun venter nu sin Straf for den Eviges Domstoel. — Kan Du tilgive en Forledet, Svag, Ulykkelig, som tilbeder Dig?

Sophie (løfter ham op med Omhed). Jeg kjender ikke Din Brøde, men tilgiver af mit gandske Hjerter.

Keiseren. Sophie! gid Du altid blive i Ukyndighed om den Brøde, Du tilgiver.

Syt.

Syttende Scene.

Herman. Münster. De Forrige.

Herman. Keiser! Du er frelst. Alt er roligt. Afgjør, nu min Skjæbne!

Keiseren (omfavner ham). Herman! jeg kjender Dit Edelmød. Du tilgiver mig. Stræk det endnu videre! Hjælp mig ved et forbedret Levnet at forsone mig med Himlen, med Menneskeligheden, med mig selv.

Herman. Min Belgjører! en evig Erkjendtlighed binder mig til Din Skjæbne. Men, Wenceslaus! frygt Din egen Svaghed mere end alle Dine Fiender! Bliø altid det, Du nu er, og Dit Folk er lykkeligt.

Ida. Min Herman! jeg har Dig da igjen? — Gud! hvad har jeg udsaaet.

Herman. O, min Ida! jeg har knap Kraft til at udholde min Lyksalighed. Ida! min elskede Ida!

(De omfavne hinanden, og under det, som neden for tales, synes hun at berette ham, hvad der er hændet hende.)

Fyrsten af Würtemberg (til Münster). Er Du den Münster, som skal indstille Dig her?

Münster. Ja! hvem seer jeg?

Fyrsten af Würtemberg. Du seer den Ulykkelige Eberhardt af Würtemberg. Siig; er Ida Din Datter?

Münster.

Münster. Fyrste! Kjend igjen Otto af Eidingen, som forsvandt fra Dit Hof, strax efter Din Gemahlindes Død. Jeg bortførde et Barn, mistkjendt af sin Fader. Det var denne Ida, som jeg har opdraget efter hendes Stand. Jeg har nyelig faaet at vide, at Du har erkjendt Moderens Uskyldighed, og hædret hendes Minde. Jeg giver Dig herved denne Datter tilbage. Hun ligner, om ikke overgaaer, sin Moder i Dyd og Ynde. En Guldfjede med en Ring, som hendes uhyggelige Moder hængde om Barnets Hals, kunde bevidne, at det er hende.

Fyrsten af Würtemberg. Kjend da, Ida! Din Fader i en Uhyggelig, som nu først nyder et Glimt af Glæde, da han har fundet et yndigt Billede af sin elskede Hustru. Maatte jeg opfylde mod Dig det, jeg skylder hendes Støv. Maatte jeg gjøre Dig saa lykkelig, som Menneskets Skjæbne tillader.

Sophie. Fyrste af Würtemberg! vil Du gjøre Ida lykkelig, saa giv hende til Herman! Han eene er hende værdig.

Fyrsten af Würtemberg. Jeg kan selv bevidne, hvor høit hun elsker ham. Vel er ikke Deres Stand lige — Men Skjæbnen har lært mig at foragte menneskelige Fordomme.

Grevén

Greven af Unna. Deres Stand skal snart blive lige. Herman! kjend igjen Din Farbroder som Du ikke har seet siden Din Barndom! Med Glæde nyttter jeg nu den Ret at vælge min Eftermand. Herman, regjerende Greve af Unna, modtag min Taksigelse for den Hæder, Du har gjort vort Navn.

(Han omfavner Herman.)

Sophie. Fyrste af Württemberg! samtykker Du?

Fyrsten af Württemberg. Med Glæde.

Sophie. Herman von Unna! modtag Din Hustru af min Haand! Himlen opløse mine Kræfter for at see hende lykkelig!

(Gda kaster sig i hendes Arme. Herman før hendes Fodder. Hun staaer op, forener deres Hænder og seer op til Himlen.)

Det er fuldbragt (lægger Haanden paa sit Hjerte.) Lønnen er her. Wenceslaus! elsk mig! jeg er Din Kjerlighed værd.

Keiseren (omfavner hende). Dette er den første Stund, jeg nyder Livet. Det være hel- liget til Dyden og mit Folkes Lyksalighed!

Slut.

Slutnings Chor.

Herlig er en Krigers Hæder
 Men fra Himlen stammer Fred,
 Du fremkalder Held og Glæder,
 Velstand hviler i dit Skjød.
 Held det Land! Held hver den Tyrste!
 Blide Fred! som elsker Dig!
 Folket ham med Glæde kalder
 Konge, Fader, Sandheds Ven.

